

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Lietuviško varpo nelinksma dalia – 5 psl.

- Tema: V. Tomaševski akibrokštas – 2
- Ką ir kiek JAV žino apie Lietuvos lenkų padėtį – 3
- 150 metų nuo JAV pilietinio karo pradžios – 3
- Sekmadieniniai Cicero lietuvių susibūrimai – 4
- Skautybės kelias – 6
- „Draugo“ lietuviukai – 7
- Pasakojimas apie mažo žmogaus vaikystę – 8
- Šokių mokytojas arba... – 12, 15
- Gyvenimo nuotrupos (7) – 13
- „Saulutė“ ieško vilties spindulėlių – 14
- „Draugo“ knygynėlis – 17

Valiutų santykis
1 USD — 2.42 LT
1 EUR — 3.45 LT

Popiežiaus gimtadienio proga – priėmimas Nunciatūroje

Vilnius (Krikščionybės žiniasklaidos tarnyba) – Balandžio 16 d., prieš prasidedant Didžiajai savaitei, Apaštalinėje nunciatūroje Vilniuje buvo surengtas priėmimas Popiežiaus šventės 2011 m. proga. Tą dieną Popiežiui sukako 84 metai, ir visas katalikiškas pasaulis šventė Benedikto XVI gimtadienį. Priėmime dalyvavo Lietuvos ministras pirmininkas Andrius Kubilius, užsienio šalių ambasadoriai, Seimo nariai, vyskupai, bažnytinių sąjūdžių nariai, žiniasklaidos atstovai.

Savo kalboje nuncijus arkivyskupas Luigi Bonazzi išskyrė LR prezidentės Dalios Grybauskaitės oficialų apsilankymą pas popiežių Benediktą XVI Romoje praėjusių metų gruodžio 10 d. Jis padėkojo Lietuvos vyriausybei už tvirtą paramą Italijos vyriausybei byloje prieš Europos Žmogaus teisių teismo sprendimą, kuris draudė kryžių laikymą viešose vietose.

Apaštališkasis nuncijus arkivyskupas L. Bonazzi priėmimo metu sakė: „Benediktas XVI yra ro-

Nuncijus Luigi Bonazzi su prezidentė Dalia Grybauskaite. **President.lt** nuotr.

mus ir drąsus žmogus. Stengiasi užmegzti dialogą su visais, su didžiausiu dėmesiu išklausyti, ką sako pašnekovas, bet kartu yra laisvas pasaulio atžvilgiu, kadangi žino, jog yra Dievo rankose ir Dievas jį veda. Jo pavyzdys teikia drąsos bei

pasitikėjimo ir mums visiems. Jis mums primena, kad jeigu Dievas pakviečia atlikti kokį nors uždavinį, net ir labai sunkų, jis yra su mumis, mus lydi, parodo kelią ir teikia pagalbą, kuri reikalinga tam uždaviniui kuo geriau atlikti.”

Lenkija žada padidinti finansavimą lietuvių mažumai Lenkijoje

Londonas (ELTA) – Lenkijos premjeras Donald Tusk „The Economist“ žurnalistams išsakė švelnesnį požiūrį į Lietuvą nei Lenkijos užsienio reikalų ministras Radosław Sikorski.

D. Tusk sakė, kad Lenkija nusivylusi Lietuvos nuostata dėl lenkiškų mokyklų, tačiau vienintelis Lenkijos reakcijos veiksmas bus fi-

nansavimo lietuvių mažumai Lenkijoje padidinimas. „Mes norime, kad tai taptų pavyzdžiu, – sakė Lenkijos premjeras ir pridūrė: Turime suprasti lietuvius. Mes taip pat rūpinamės savo kaimynais. Lenkai privalo suprasti istoriją, bet taip pat turime tai įveikti, jei tai trukdo mūsų dabartiniams tikslams.”

Lenkijos politikai, ypač užsienio reikalų ministras Radosław Sikorski, pastaruoju metu aštriai kritikavo Lietuvą dėl tariamų lenkų tautinės mažumos teisių pažeidimų. Lietuvos pareigūnai priekaištus atmeta, pabrėždami, jog lenkai Lietuvoje turi išskirtinai geras sąlygas.

Energetinio saugumo centras gali tapti NATO kompetencijos centru

Vilnius (President.lt) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė priėmė NATO Parlamentinės Asamblėjos (PA) prezidentą Karl Lamers ir generalinį sekretorių David Hobbs. Su PA vadovais prezidentė aptarė NATO strateginę programą ir jos praktinį įgyvendinimą. Lietuvos vadovė pabrėžė, jog kibernetinio ir energetinio saugumo klausimams, o ypač būtinybei užtikrinti saugią atominę energetiką, turi būti skirtas ypatingas tarptautinės bendruomenės dėmesys. Šalies vadovė pranešė apie Lietuvos pasiūlytą Europos Vadovų Tarybos sprendimą, jog Europoje ir už jos ribų esančioms atominėms elektrinėms būtų taikomi griežti saugumo testai. PA vadovas išreiškė paramą, jog praėjusiais metais Lietuvoje įsteigtas energetinio saugumo centras taptų akredituotu NATO kompetencijos centru.

NATO PA prezidentas Karl Lamers (d.) ir generalinis sekretorius David Hobbs. **Dainiaus Labučio (ELTA)** nuotr.

Redakcijos žodis

Praėjusią savaitę Vilniuje vyko Lietuvos rašytojų sąjungos (LRS) suvažiavimas. Poetas Marcelijus Martinaitis, kuriam šiųmetinę LRS premiją teks dalintis su Jonu Mikelinsku, apgailestavo, kad Lietuvos rašytojų kūryba neretai įvertinama įvairiomis premijomis, tačiau jų knygų beveik neįmanoma rasti šalies bibliotekose. Poetas paminėjo, kad vienam mūsų šalies gyventojui knygoms skiriama tik 60 centų, o Lietuvos rašytojų sąjungos biudžetas praėjusiais metais prilygo metiniam paprasto bankininko ar finansininko atlyginimui. Tad sunku įsivaizduoti, kaip seksis įgyvendinti gražiai skambančius planus naujai išrinktam LRS pirmininkui – poetui ir vertėjui Antanui A. Jonynui, kuris yra įsitikinęs, kad šiai organizacijai iš tiesų reikia permainų. Tikriausiai suvokdamas tikrąją plunksnos brolius vienijančios organizacijos padėtį buvęs LRS vadovas Jonas Liniauskas po rinkimų buvo lakoniškas: „Nepavydžiu naujam pirmininkui.“

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: V. TOMAŠEVSKI AKIBROKŠTAS

Valdžios veiksmai apsiriboja tyla

Daug diskusijų sukėlė dienraščio „Respublika“ pokalbis, kuriame europarlamentaras Valdemar Tomaševski, paklaustas, kaip lenkų tautinės mažumos atstovai turėtų įsiliesti į Lietuvos visuomenę, prastai mokėdami lietuviškai, tvirtino, kad lenkai Lietuvoje gyvena visada, o būtent lietuviai turėtų įsiliesti. „Tai jūs turite šitame krašte integruotis, nes jūs čia atvažiavote. Jūsų protėviai čia turi integruotis. O mes neturime integruotis. Čia mūsų žemė“, – „Respublikai“ sakė V. Tomaševski.

Toks viešai išsakytas europarlamentaro akibrokštas suteikė puikią progą pažvelgti į valdžios veiksmus. Balandžio 14 dieną, ketvirtadienį, naujienų agentūroje „ELTA“ surengtoje diskusijoje filosofas Vytautas Rubavičius tvirtino, jog šiuo metu kaimyninėse valstybėse galima įžvelgti kaip niekad anksčiau stiprėjančias nacionalistines nuotaikas – baltarusių tautos tvirtėjimą bei vis aiškiau regimus Lenkijos elito radikalius bei šovinistinius pareiškimus, kurie itin siejasi su lenkų siekiu vyrauti Europos Sąjungoje.

„Visi tie tikslai yra siejami su nacionalinės jausenos stiprinimu. Tačiau mes į tai nereaguojame, ir manome, kad tylėdami valdžios atstovai vienaip ar kitaip nuramins tuos veiksmus. Derėtų atkreipti dėmesį į tai, kad valstybių santykiai niekuomet nėra lygiaverčiai. Mes galime būti Lenkijos strateginiai partneriai tik tuo atveju, jeigu ji to norės. Ir nieko mes čia pakeisti negalime, tokių principų laikosi dominuojančios valstybės“, – sakė V. Rubavičius.

Jo teigimu, pats veiksmingiausias būdas, siekiant išlaikyti tautos tapatybę – tai gyventojų sugyvenimo politikos stiprinimas bei konfliktų, esančių šalies viduje, kuo skubesnis sprendimas. Tačiau akivaizdu, jog valdžia apie jokias nacionalinės politikos gaires nėra prabilusi per visą nepriklausomybės laikotarpį. „Mes daugiausia kuriame ekonominius projektus, bet nekuriame normalios žmonių sugyvenimo politikos. Žmonės gyvena ne tik valstybėje, bet ir konkrečioje visuomenėje, ji turi būti grindžiama sugyvenimo principu. Lietuva, kaip ir kitos valstybės, rengia strateginius planavimo dokumentus, bet ten nėra nei kultūros, nei lietuvių tautos. Dabar estai tokį dokumentą turi, latviai turi, o mes turime tik projektą.

Bet ir jame nėra nei žodžio apie lietuvių tautą ir kultūrą. Čia numatomi abstraktūs apibrėžimai – ‘šalies pažanga’ ir ‘šalies gerovė’. Pagrindinės vertybės – atvirumas, kūrybingumas ir atsakingumas.

Tai mes su tokiomis vertybėmis kuriame ne Lietuvos, o pasaulio pilietį“, – tikino V. Rubavičius.

Filosofas Krescencijus Stoškus pažymėjo, jog jokie tarpusavio nesutarimai naudos nė vienai šaliai neatneša, o kalbant apie tarpvalstybinius susikirtimus vienu ar kitu klausimu, derėtų atkreipti dėmesį į vienos ir kitos šalies demokratijos lygių skirtumus – jeigu demokratija yra stipri, tai tos šalies noras kelti nesantaiką bus labiau prigesęs, o jeigu toje šalyje vyrauja šovinistinės ir agresyvios nuotaikos, tai ši prievarta gali išplisti už šalies ribų. „Kalbant apie agresyvią laikyseną iš lenkų pusės – tai ne tik lenkų pusė dėl to kalta. Per 20 metų nieko tuo klausimu padaryta nebuvo. Juk ir tarybiniais laikais tie lenkų priekaištai buvo girdimi, tačiau atgavus nepriklausomybę valdžia ir toliau laukė, bijojo prikišti pirštus. Nevykdoma šalies gyventojų integracijos politika tarsi pati už save šneka, jog jeigu jums čia gyventi negerai – išvažiuokit. O žmonės, matydami nejaukią aplinką, ima ir išvažiuoja“, – aiškino filosofas.

Diskusijoje dalyvavęs politologas Marius Kundrotas pabrėžė, jog šiuo metu aktyviai žiniasklaidos linksniuojamas V. Tomaševski reiškinyms galėjo kilti dėl XX a. pabaigos demokratijos virsmo į mažumų demokratiją, kurioje didesnės teisės yra suteikiamos ne valstybėje vyraujančiai tautai, o į ją įsiterpusioms tautinėms mažumoms. „Nacionalinį nusiteikimą šiuo metu slopina trys grėsmės: tai Lenkijos ekspansionistinių sluoksnių siekiai įjungti į šalies teritoriją ne tik Vilniaus kraštą, bet ir visą Lietuvą, antroji – tai Rusija, kuri žaidžia regionalizmo aspektu, ir tokiu būdu siekia suskaldyti tautines valstybes į daug mažų darinių, kuriuos būtų lengviau įjungti, o trečioji grėsmė – tai Europos Sąjunga, kurioje vyrauja tariamas nacionalizmas, kuomet yra ieškoma atramos taškų jau išmirštančiose tautelėse šalių viduje, ir tokiu būdu bandant skaldyti nacionalines valstybes“, – sakė M. Kundrotas.

Parengė „Elta“ korespondentas Tadas Valančius

Ar V. Tomaševski teisus?

ZIGMAS ZINKEVIČIUS

Vilkoit ir Vilkoic. Sūnaus pavadinimai būdavo daromi dar su priesaga –onis, taigi Vilkonis, išlikęs – pavardėje Vilkanec (priesaga –onis buvo sistemingai keičiama į –anec). Vardo Vilkas mažybinių forma Vilkelis išliko sulenkintoje pavardėje Vilkel. Dar plg. Vilkin – iš lietuvių Vilkinis ar Vilkyenas (reiškė irgi Vilko sūnų),

Vilkiš – iš Vilkišius ir kt.

Tokių pavardžių galima nurodyti labai daug, tiesiog šimtus. Kokia nesąmonė būtų lietuviškas, tik sulenkintas, pavardės rašyti lenkiškomis raidėmis, kaip reikalauja lenkai, juolab kad asmenvardžiai, iš kurių padarytos sulenkintos pavardės, atspindi didingą Lietuvos senovę. Tie asmenvardžiai labai įdomūs ir daug pasakantys apie krašto praeitį.

Šypsena kelia V. Tomaševski siūlymas nueiti Vilniuje į senas kapines, esą ten vien lenkiškos pavardės. Betgi jos niekuo nesiskiria nuo aptartų „vilkinų“ pavardžių. Paminklų užrašuose skaitome: Malwina Adomajcis, Janina Awizen, Franciszka Burblis, Helena Giedrys, Janina Gražul, Wincenty Jodagalwis, Adolf Mazgel, Dominik Pumpuč... Išimtį sudaro atvykusių iš senųjų Lenkijos žemių (ne vėliau sulenkintųjų) pavardės. Jos visai kitokios. Beje, taip senose kapinėse yra ne tik Vilniuje, bet ir kitur Lietuvoje. Negi V. Tomaševski nežino, kad iki 1918 m. lietuvių pavardės buvo rašomos lenkiškai?

Pasirodo, V. Tomaševski nėra susipažinęs su savo gimtojo krašto istorija. Priešingu atveju – jis sąmoningai ar nesąmoningai meluoja. Juk Vilnijos „lenkai“ – tai Pilsudskio ir Želigovskio įvykdyto Lietuvos sostinės Vilniaus atplėšimo nuo Lietuvos padarinys. To neįmanoma paneigti. Turime gerbti žmonių tautinius jausmus, bet nevalia jiems meluoti.

Delfi.lt

Zigmas Zinkevičius – Lietuvos kalbininkas, baltistas, Vilniaus universiteto profesorius, buvęs Lietuvos Respublikos švietimo ministras, daug nuveikęs lietuvių tautinio gyvenimo ir kultūros srityse.

Valdemar Tomaševski tvirtina, kad lietuviai, o ne lenkai, Vilniuje turi integruotis. Lietuviai čia atvažiavo. Čia – lenkų žemė. Jie čia visada gyveno. Ar jis teisus?

Mokslininkai neabejotinai įrodė baltų kilmės hidronimijos (upių ir ežerų pavadinimų) išplitimą dideliuose plotuose ir rytus, pietus ir vakarus nuo Lietuvos ir Latvijos. Lietuviai gyveno tų plotų viduryje, kitų baltų genčių apsuptyje. Todėl jie išlaikė labai daug senosios indoeuropiečių kalbos elementų. Su lenkais jie tada nesisiekė, skyrė vakarų baltai jotvingiai.

Tiesioginis kontaktas tarp lietuvių ir lenkų atsirado vėliau, kai kryžiuočiai pavergė jotvingius ir juos išnaikino. Lenkų kalba Lietuvoje yra atneštinė, kitaip sakant, išmoktinė. Jos paplitimą nulėmė tragiški Lietuvos įvykiai XIV amžiaus antroje pusėje. Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Jogailos vainikavimas Lenkijos karaliumi davė impulsą Lietuvos polonizacijai, kuri po to visą laiką stiprėjo. Todėl ir dabar lenkų kalba sudaro salas lietuvių kalbos plote, kurios nesiekia lenkų teritorijos.

Sulenkinti lietuviai paliko ryškius pėdsakus šiaurės rytų Lenkijoje – vietinėje lenkų kalbos tarmėje ir var-dyne. Tai ištyrė lenkų kalbininkai. Man parūpo ištirti lietuvių kalbos elementus to krašto dabartinių gyventojų pavardėse. Tai buvo padaryta ir rezultatai išdėstyti dviejose nedidelėse knygose: vienoje – Suvalkų ir Augustavo krašto pavardėse (išleista 2010 m.), antroje – buvusios Balstogės vaivadijos (panaikintos 1998 m.) pavardėse (išleista 2011 m.).

Dabar tiriamos vietinių (ne atvykėlių) Vilnijos gyventojų pavardės. Tų gyventojų sulenkinimo procesą aprašė lenkų kalbininkė Halina Turska. Nuėmus pavardžių lenkišką apvaskalą (fonetiką ir slaviškas priesagas), lieka gražūs seni lietuviški asmenvardžiai, iš kurių tos pavardės padarytos. Pavyzdžiu tebūnie asmenvardžiai, kuriems pradžią davė vilkas. Vilko vardą turėjusio žmogaus sūnų lietuviai vadindavo Vilkaitis. Toks pavadinimas išliko dabartinėse lenkiškai kalbančių žmonių pavardėse

Kaip praneša naujienų agentūra „ELTA“, šių metų kovo 30 dieną JAV Kongreso Atstovų rūmų narys nuo Virginia valstijos demokratas Gerald Connolly atkreipė JAV Valstybės departamento dėmesį į Lietuvos lenkų padėtį. Šiame pranešime neminima, kad apie Lietuvoje gyvenančių lenkų padėtį taip, kaip ją mato lenkai, žino ar bent yra su ja supažindinti dar bent mažiausiai devyniolika Kongreso narių, tarp jų – ir senatoriai Dick Durbin, Richard Burr, James E. Risch, Richard Lugar, John Kerry, Bill Nelson bei kiti.

Laiške valstybės sekretorei Hillary Clinton Kongreso narys Connolly praneša apie Lietuvos lenkų nusiskundimus, kad jie oficialiuose dokumentuose rašydami savo pavardes negali vartoti lenkiškų rašmenų, ir būgštauja, jog Lietuvos vyriausybė gali atimti iš lenkų jų tautinį tapatumą. Didelė tikimybė yra, jog apie šiuos nusiskundimus Connolly sužinojo iš jam atsiųstų JAV gyvenančių lenkų laišku. Tą nesunkiai įrodo šių metų sausio 28–vasario 3 dienos Čikagoje leidžiamo laikraščio „Kurier Chicago“ numeris, kuriame išspausdintas atsisaukimas „Sustabdykime antilenkiškumą Lietuvoje“ su priedu, kviečiančiu padėti „savo tautiečiams jų kovoje už žmogaus teises“. Šalia pateiktas laiškas anglų kalba, skirtas JAV Kongreso nariams ir senatoriams. Lenkiško laikraščio redakcija ragina jį pasirašyti ir išsiųsti JAV valdžios atstovams. Naivu būtų manyti, jog kvietimu niekas

Ką ir kiek JAV žino apie Lietuvos lenkų padėtį?

DALIA CIDZIKAITĖ

nepasinaudojo (Priminsiu, jog JAV šiuo metu gyvena apie 10 mln. lenkų kilmės žmonių). Greičiausiai būtent šis laiškas atsidūrė ir ant Kongreso nario Connolly darbo stalo.

Neturėtų stebinti „Kurier Chicago“ laiške dėstomi faktai apie tariaimai apgailėtiną ir diskriminacinę lenkų padėtį Lietuvoje: draudimas rašyti tikrinius daiktavardžius lenkiškais rašmenimis; žemės, atimtos sovietų, grąžinimo Lietuvos lenkams sustabdymas ir; žinoma, lenkų kalbos panaikinimas vidurinėse mokyklose. Pastarasis Lietuvos valdžios sprendimas laiške įvardijamas kaip Lietuvos valstybės bandymas sulietuvinti (Lithuanisation) lenkus. Laikraščio minimi faktai niekuo nesiskiria nuo paskutiniu metu Lenkijos politikų svaidomų kaltinimų Lietuvai.

Tačiau gana ilgame dešimties pastraipų laiške yra ir tokių dalykų, apie kuriuos, galvoju, girdime pirmą kartą. Vienas iš jų – tvirtinimas, jog ši neva prieš Lietuvos etnines mažumas nukreipta politika paplito Lietuvos prezidentė tapus Daliai Grybauskaitėi. „Kurier Chicago“ laiške Grybauskaitės pavardė parašyta

dviejomis kalbomis – ir lietuviškai, ir lenkiškai: Grybauskaitė ir Grzybowska (beje, žodis „grzyb“ lenkų kalboje, kaip ir lietuvių, reiškia grybą). Lenkų laikraštis teigia, jog nors Grybauskaitė sakosi esanti tolerantiška asmenybė, palankiai nusiteikusi mažumų atžvilgiu, iš tiesų ji skatina jų diskriminavimą. Ir priduriama, jog jos asmenybę neigiamai apibūdina ir faktas, jog sovietmečiu ji buvo Komunistų partijos narė.

Atskira pastraipa laiške Kongreso nariams skirta teorijai, jog tokia Lietuvos vedamą diskriminacinę politiką palaiko ir remia Vokietija: „Mano nuomone, tokia Lietuvos diskriminacinė politika yra remiama Vokietijos saugumo, kuris padeda žeminti lenkus ten [Vokietijoje – D.C.]“. Taip pat rašoma, jog Lietuva nori išnaikinti visas tautines mažumas savo teritorijoje. Todėl, pasak laikraščio, Jungtinės Amerikos Valstijos privalo pasipriešinti tokiam fašistiniam Lietuvos elgesiui. Laiške minimas ir Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, kurio, kaip rašoma „Kurier Chicago“ laiške, fašistinė vyriausybė bandė sulietuvinti Lie-

tuvos lenkus, gyvenusius abiejų valstybių pasienyje prieš Antrąją pasaulinį karą.

Laiško pabaigoje Kongreso narių prašoma susitikti su netrukus Washington, DC viešėsiančiais Adam Lipinski, Lenkijos Parlamento nariu, besidominčiu Lietuvos lenkų padėtimi, ir Edyta Maksymowicz, Lietuvos lenkų veikėja, „kurie norėtų asmeniškai [Kongreso narius] supažindinti su faktais, liudijančiais apie prasižengimą esminėms žmogaus teisėms Lietuvoje“.

Šių metų balandžio 6 dieną LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis LR ambasadoje susitiko su Amerikos lenkų kongreso (ALK) vadovybe („Draugas“, 2011 m. balandžio 9 d.). Susitikimo metu buvo aptarti aktualūs lenkų ir lietuvių tautoms rūpimi klausimai, tarp jų – ir aukščiau minėti – švietimo, pavardžių rašymo ir kiti. Būtų gerai, jog tuo mūsų pastangos pristatyti ir lietuviškąją Lietuvos lenkų reikalo pusę neapsiribotų. Tą galima daryti rašant laiškus Kongreso nariams, tai pačiai „Kurier Chicago“ redakcijai ir papildant jų turimas vienpuses žinias apie lenkų padėtį Lietuvoje. Norintys susisiekti su lenkų laikraščio „Kurier Chicago“ redakcija gali rašyti adresu: 6144 W. Belmont Ave., Chicago, IL 60634; tel. 773-202-0606; fax: (773) 202-1818; el. paštas: redakcja@kuriercodziennychicago.com. Kongreso narių adresus nesunkiai galima rasti internete.

Žmonijos istorijoje vyko tūkstančiai karų, ir tik nedidelį jų skaičių galime vadinti pilietiniais karais, kai ginkluota kova vyksta valstybės viduje, kada dvi priešingos politinės jėgos, neradusios taikaus tarpusavio santykių sprendimo, griebiasi ginklo.

Ypatingos reikšmės turėjo pilietiniai karai, kuriuos lydėjo socialinės revoliucijos. Tokiuose karuose paprastai dalyvauja milijonai žmonių, ir tokie karai vyksta su nepaprastu užsispyrimu ir žiaurumu. Žinomiausi iš jų buvo didžioji XVIII a. prancūzų revoliucija, 1861–1865 m. JAV pilietinis karas, bolševikų 1917–1920 m. revoliucija, 1936–1939 m. JAV pilietinis karas, 1937–1949 m. Mao Ze-Dong vestas Kinijos liaudies „išsivadavimo“ karas ir kiti.

Nors komunistai lietuvių tautos ilgą, daugiau nei dešimt metų trukusį pasipriešinimą ir kruviną kovą prieš sovietus norėtų vadinti pilietiniu arba klasių karu, pagal tarptautinę teisę ši kova buvo tik ginkluotas krašto pasipriešinimas okupantui, o ne pilietinis karas.

Šių metų balandžio 12 d. suėjo 150 metų, kai prasidėjo žiaurus Jungtinių Amerikos Valstijų pilietinis karas, per ketverius metus iš abiejų pusių pareikalavęs per 600,000 gyvybių. Pirmieji karo šūviai buvo iššauti sukilėliams apšaudžius prie Charleston, South Carolina valstijoje, saloje esančią, federalinės valdžios rankose laikytą Fort Sumter tvirtovę.

XIX a. viduryje pasaulyje labai pakilus medvilnės paklausai, pietinių Amerikos valstijų plantacijų savininkai turėjo tūkstančius vergų, dirbusių medvilnės ir tabako laukuose.

150 metų nuo JAV pilietinio karo pradžios

ALEKSAS VITKUS

se. Čia visa ekonomika buvo pagrįsta žemės ūkiu, ir pramonė taip, kaip ji išaugo šiaurinėse valstijose, neišsivystė. Norint išlaikyti savo gyvenimo ekonominį lygį, pietiečiai turėjo pasikliauti juodųjų vergų darbu.

Tuometiniam pietiečių supratimui vergų atžvilgiu gal geriausiai atstovavo iškaltas JAV sen. John Calhoun (1782–1850), kuris vergiją teisingai, aiškindamas, jog ji, užuot juoduosius skriaudusi, yra jiems naudinga. „Jei Šiaurėje viešpatauja neturtas, nedarbas ir nusikaltimai, – kalbėjo Calhoun, – pas mus juodieji vergai yra gerai aprūpinti iki pat jų amžiaus galo.“ Calhoun abi puses išvaizdavo kaip dvilypes bendruomenes: „Šiaurėje yra turtingų pramoninkų ir vargšų darbininkų, o Pietuose – irgi dvi klasės: baltieji ir juodieji. Ir kadangi juodieji iš prigimties yra intelektualiai žemesni, jie turi jaustis patenkinti.“

Nesijautė patenkinti juodieji nei šiaurinėse valstijose. Nors buvo laisvi ir gyveno Amerikoje jau kelias kartas, jiems dažnai būdavo užkirstas kelias balsuoti ar būti renkamiems į valstybės postus. Diskriminacija ir čia vešėjo, nors ne taip akplėšiškai, kaip tai vyko Pietuose.

Ilgainiui reakcija prieš vergiją Amerikos visuomenėje sustiprėjo. Naujieji emigrantai iš Europos kraš-

tų paprastai būdavo nusistatę prieš vergijos sistemą, todėl dažniausiai apsigyvendavo šiaurinėse valstijose. Plyšys tarp abiejų krašto pusių augo. Atsirado ir gana įtakingas taip vadinamas abolicionistų judėjimas.

Prie JAV prijungus California valstiją, 1850 m. buvo priimtas įstatymas naujoje valstijoje neleisti įvesti vergiją. Už tai pietinių valstijų politikai išsikovoję „Pabėgusių vergų“ įstatymą, pagal kurį tų vergų savininkai gavo teisę tuos vergus susigrąžinti. Tuo labai pasipiktino Šiaurės valstijų gyventojai.

1860 metų prezidentiniuose rinkimuose varžėsi net keturi kandidatai. Neseniai susikūrusi Respublikonų partija savo kandidatu pasiūlė Illinois Kongreso narį Abraham Lincoln, kuris laimėjo kraštą labai suksaldžiusius rinkimus, surinkęs tik 39.8 proc. visų balsų.

Lincoln pergalė pietinėse valstijose sukėlė didelį nerimą ir baime, kad juodieji gali pradėti tikrą sukilimą. Po lapkričio mėnesį vykusių rinkimų iki prez. Lincoln inauguracijos 1861 m. kovo mėnesį, iš JAV pasitraukė net septynios pietinės valstijos, pradedant Texas ir baigiant Florida. Jos sukūrė naują valstybę, pasivadinusią Konfederotomis Amerikos Valstybėmis su jų prezidentu Jefferson Davis.

Balandžio 4 d. prie naujos valstybės prisijungė ir Virginia, North Carolina, Tennessee ir Arkansas valstijos.

Savaite vėliau Davis davė įsakymą bombarduoti federalinę Fort Sumter tvirtovę, kuri po 40 valandų stiprios ugnies pasidavė pirmiau, negu ten spėjo atplaukti federalinių jėgų daliniai. Šiaurėje dėl forto bombardavimo kilo didžiulis, iki tol niekada nematytas patriotinis pasipiktinimas. Sujudo ir pietiečiai, saugodami savo valstijų teises, nenorėję paklusti federaliniams prez. Lincoln reikalavimams neleisti vergijos naujai į JAV priimtose Vakarų teritorijose.

Nė viena pusė nenumatė ilgo karo. Pietiečiai iš viso manė, kad šiauriečiai nekariaus, o jei kariautų, save karingesniais laikysieji pietiečiai priešą tikėjosi greitai nugalėsia. Negalvojo nei prez. Lincoln, kad turės daug vargo drausminant pietiečius. Pradžioje į kovą jis šaukė tik savanorius.

Jei prez. Lincoln būtų nujautęs, kad karas truks ketverius metus ir kad jame žus net 300,000 jaunų šiauriečių vyrų, ar nebūtų jis linkęs priimti taikingesnį sprendimą, sutikdamas net ir su pietinių valstijų iš JAV išstojimu? Nors istorijoje Lincoln liko žinomas kaip negrų išlaisvintojas (Emancipator), karui prasižėjęs, jo pagrindiniu tikslu tapo susigrąžinti atsiskyrusias valstijas ir taip išlaikyti vieningas nedalomas Jungtines Amerikos Valstijas. O jo garsioji „Emancipation Proclamation“ buvo paskelbta tik 1863 m. sausio 1 d., tuo tarpu kai Aleksandras II baudžiąvą Lietuvoje buvo panaikinęs jau 1861 m. kovo 5 d. manifestu.

TELKINIAI

Cicero, IL

Sekmadieniniai lietuvių susibūrimai tebevyksta

EDVARDAS ŠULAITIS

Nors jau kurį laiką neberašėme apie kiekvieną sekmadienį po lietuviškų kun. dr. Kęstučio Trimako laikomų šv. Mišių vykstančius mūsų tautiečių susibūrimus Šv. Antano parapijos (šiomet mininėsios savo 100-ąją sukaktį) pastate, jie vis dar rengiami ir yra vienas iš ne daugelio šio telkinio lietuvių labiausiai vienijančių veiksmų.

Kaip sakė dabartinė tokių sekmadienių susirinkimų vadovė Mėta Gabalienė, šie renginiai vyksta jau apie 18 metų, 16-ai iš jų, padedama Jolitos Kisieliūtės-Narutienės, Jonės Bobinienės bei kitų, vadovauja ji.

Prisiminti Cicero lietuviai

Sekmadienį, balandžio 3 d., įvykusiame susibūrimo kalbėta įdomiomis temomis: pasirašytas atvirukas sergančiam veikliui ne tik Cicero, bet ir visose JAV bendruomeninėms bei kitų organizacijų veikėjai Marijai Remienei, kuriai neseniai buvo padaryta operacija.

Programos vedėja J. Kisieliūtė-Narutienė paskaitė ilgesnį ištrauką iš „Lietuvos ryto“, kur rašoma apie tarp Cicero lietuvių užaugusį ir čia mokyklą lankiusį aktorį Vytautą (dabartinis jo vardas Vyto, šiuo metu jis vaidina keliuose televizijos serialuose) Ruginį, turėjusį progą Acapulco mieste, Meksikoje, kurti reklamą su neseniai mirusia legendine aktore Elizabeth Taylor, reklamuojantį šios žymios aktorės kvepalus. Beje, šis lietuvis aktorius ir dabar dar pasirodo JAV televizijos ekranuose, nors prieš tai yra buvęs žymus scenos ir filmų aktorius. Cicero mieste bei jo apylinkėse iki šiol gyvena artimų V. Ruginio giminių, o pats aktorius, kai buvo gyvas jo tėvas, būdavo dažnas Cicero lietuvių svečias.

Ketinama išleisti leidinį apie Cicero lietuvius

J. Kisieliūtė-Narutienė užsiminė, kad būtų gerai apie Cicero lietuvių

vių telkinį išleisti knygą, panašią į kiek anksčiau išėjusį leidinį apie Beverly Shores, IN lietuvių, kurį paruošė iš Vilniaus universiteto atvykęs ir toje vietovėje apie metus gyvenęs Remigijus Naužemys. Kaip žinome, Cicero lietuvių telkinys yra kur kas įdomesnis nei Beverly Shores, ir medžiagos apie jį būtų gerokai daugiau negu apie Beverly Shores.

Kalbėtoja knygos redaktoriui siūlė tapti nuo 1949 m. rudens apie Cicero lietuvių įvairioje spaudoje rašantį žurnalistą Edvardą Šulaitį. Tačiau jis vienas tokio didelio darbo imtis nesutiko. Tada buvo pasiūlyti keli spaudos žmonės, kurie galėtų redaktoriui talkinti. Pradžioje pinigų šiam istoriniam leidiniui, manoma, būtų galima gauti iš jau neegzistuojančios Cicero lietuvių namų savi-ninkų draugijos išdo. Draugijos lėšos jau ilgesnis laikas guli nenaudojamos, nors jų knygos išleidimui nepakaktų.

Tikėkimės, jog šis rimtas reikalas nebus užmirštas. Siūlyta oficialiu knygos leideju būti JAV LB Cicero apylinkės valdybai, kuri turėtų paprašyti paramos iš Lietuvių Fondo, nes tai būtų kultūrinis-istorinis leidinys.

Šį kartą skaniu obuolių pyragu vaišino choro vadovė ir vargonininkė Vilma Meilutytė, kuriai prieš savaitę buvo surengtas gražus į šį pasaulį ateinančio jos kūdikio sutikimas-pobūvis.

Per visą Š. Amerikos žemyną – automobiliu

Čikagos kaimynystėje esančiame Berwyn gyvenanti ir Cicero lietuvių veikloje dalyvaujanti Birutė Zalatorienė, prikalbinta vyro sesers Liucijos Dargienės, gyvenančios Florida valstijoje, leidosi į tolimą kelionę iš Miami į San Francisco. Kelionės tikslas – parvežti iš San Francisco L. Dargienės anūko Vyto, studijavusio tame mieste, automobilį atgal į Miami. B. Zalatorienė pradžioje nuskrido į Miami, o tada abi lėktuvu pasiekė San Francisco, kur pirmiausia apžiūrėjo tą didžiulį miestą.

B. Zalatorienė rodo žemėlapyje Romai Kuprienei vietas, kurias kelionės metu pravažiavo.

Apie tai Birutė vaizdžiai papasakojo sekmadieniniame tautiečių susibūrimo balandžio 10 d. Tiesa, į šią kelionę ji kvietė ir savo vyrą Vytautą, tačiau jis tokio varginančio išbandymo atsisakė. O Birutė, kuri yra nedaug ką jaunesnė už sutuoktinį, šiai tolimai išvykai vis dėlto ryžosi.

Taip dvi drąsios moterys nusprendė keliauti vienos. Automobilį vairavo 85-erių L. Dargienė, kuri sakėsi yra pratusi prie ilgų kelionių, o B. Zalatorienė sekė žemėlapi ir rodė, koku keliu važiuoti į kitą Amerikos pakraštį.

Kaip pasakojo Birutė, juodvi kelionės metu aplankė ir kelis savo pažįstamus, tad kelionė per visą Šiaurės Amerikos žemyną truko 10 parų. Iš viso moterys nukeliavo 3,200 mylių, už benzina sumokėjo apie 500 dolerių.

Vėliau jos grįžo į Miami, iš kur B. Zalatorienė skrido į Čikagą. Ji tikino, kad buvo įdomu pakeliauti po Š. Amerikos žemyną ir išvysti daug nematytų vietų. Tai buvo viena iš įdomesnių jos kelionių per visą gyvenimą, nors ji yra daug kur keliavusi.

Mirė S. Lazauskienė

Praėjusią savaitę amžinybėn iškeliavo naujai į šį kraštą atvykusi Stasė Lazauskienė, kuri, palikta vyro, gana vargingai gyveno Čikagoje ir jos apylinkėse. Ilgą laiką moteris sirgo, glaudėsi senelių namuose, jai padėjo gailėtingi tautiečiai. Vis dėlto vėžys pakirto jos gyvybę, nors moteris dar nebuvo sena.

Didžiosios savaitės pamaldos mūsų bažnyčioje

Didįjį ketvirtadienį, balandžio 21 d., trikalbės šv. Mišios – 7 val. vakaro.

Didįjį penktadienį, balandžio 22 d., Kryžiaus garbinimas lietuvių kalba – 5 val. vakaro.

Šv. Velykų, balandžio 24 d., šv. Mišios lietuvių kalba – 9 val. ryto.

Visi tautiečiai, ypač gyvenantys Čikagos šiaurinėje dalyje, kur lietuviškų pamaldų nebūna, yra kviečiami dalyvauti ir pasigėrėti lietuvių įsteigta, šiomet savo gyvavimo šimtmetį mininčia lietuvių parapija ir kiek vėliau pastatyta gražia bažnyčia.

Balandžio 3 d. Cicero lietuvių susibūrimo vedėja J. Kisieliūtė-Narutienė.

Anksčiau, kai buvo sveika, ji skaitydavo maldas per lietuviškas pamaldas Šv. Antano parapijos bažnyčioje.

Už mirusią tautietę buvo sukalbėta „Amžiną atilsį“, o jos laidotuviams iš lietuvių sekmadieninio susibūrimo lankytojų surinkta 274 dol.

Edvardas Šulaitis – žurnalistas, sporto veikėjas, ilgametis „Draugo“ bendradarbis, Šv. Antano parapijos parapijietis.

Cicero lietuvių pamaldų vargonininkė ir choro vadovė Vilma Meilutytė per sekmadienį lietuvių susibūrimą kalbasi su Jonu Krumpliui.

E. Šulaičio nuotraukos

Detroit, MI

Gavėnios rekolekcijos

ROŽĖ RAŽAUSKIENĖ

Šiemet Dievo Apvaizdos parapijoje Gavėnios rekolekcijos sky-rėsi nuo ankstesnių – mat jas vedė ne kunigas Gintaras Jonikas, bet vienuolė sesė Ignė.

Kaip ir buvo skelbta, rekolekci-jos prasidėjo, šeštadienį, balandžio 9 d., 1 val. po pietų parapijos kavinėje. Susitaikymo sakramentas vyko bažnyčioje 3:30 val. p. p. Išpažinčių klau-sėsi kun. Jaunius Kelpšas, atvažiavęs iš Čikagos.

Nustebino, kad šiemet susidomė-jusių rekolekcijomis buvo labai daug. Sunku spėti, kas paskatino parapijie-čius taip gausiai dalyvauti: ar mūsų klebono Joniko vadovavimas parapi-jai, ar kun. Kelpšas, apie kurį nema-žai esame girdėję, skaitę spaudoje, atrodo, labai visų mėgstamas kuni-gas. O gal, kad rekolekcijoms šį kartą vadovavo seselė Ignė iš Putnam. Juk tai – naujovė.

Gerokai prieš laiką nuvažiavę į parapiją, pastebėjome seselę Ignę, vaikščiojančią tarp šeštadieninės mokyklos mokinukų, apžiūrinėjan-čią patalpas. Matyt, ji svarstė galimy-bę iš kavinės kraustyti į mokyklos patalpas. Mat seselė turėjo kompiu-terį, jai reikėjo mokyklos didelės len-tos, kad galėtų viską parodyti klausy-tojams.

Prasidėjo kėdžių pernešimas. Tų nešėjų savanorių atsirado daug – su

Linu Mikulioniu priešakyje. Jis visa-da pirmas prie visų pareigų. Tuo metu seselė Ignė tvarkė savo apa-ratūrą. Čia jai padėjo Kastytis Gied-raitis. Taip tvarkantis, prie seselės pribėgo mažoji Ignė Savickaitė, kuri nepraleidžia nė vienos geros progos. Prašė norinti turėti nuotrauką su sesele Igne – juk ji pakrikštyta tuo pačiu vardu.

Seselės žodžiai visus paveikė. Rekolekcijų metu negirdėjai nė ma-žiausio triukšmelio. Pagalvojau, kad seselė Ignė sugebėtų ir kunigų re-kolekcijoms vadovauti.

Kunigas J. Kelpšas turėjo aptar-nauti dvi parapijas – išpažintys, pa-mokslas, Mišios. Sekmadienį kavinė-jė jis klausėsi seselės Ignės rekolekc-ijų užbaigimo kalbų. Jos nebuvo trumpos.

Džiaugiuosi, kad pasisėkė nufo-tografuoti kunigą ir seselę prie Gai-lestingojo Jėzaus paveikslu. Abu jie paliko mums gražiausius, šventus, sielai linksmus Dievo Gailestingumo metus Detroit padangėje.

Parapijiečiai galėjo didžiuotis švietimo komisijos pirmininkės Rū-tos Mikulionienės rūpestingumu, kad rekolekcijos vyktų sklandžiai ir paliktų gražius prisiminimus. Noriu prisiminti ir parapijos tarybos pir-mininkę Rasą Karvelienę, kuri nie-kada nepalieka mūsų vienu.

Rožė Ražauskienė – Dievo apvaizdos parapijos parapijietė.

Lietuviško varpo nelinksma dalia

TĖVAS ANTANAS SAULAITIS

*Varpaj, varpeli, skambiek vis gaudingaj,
Skelbk Auštros Vartu Pana stebuklinga,
Kuri Lietuvoj, kur mus priešaj spaudze,
Musu tautietsius prispaudimus glaudžė.
Šauk mus ant maldos, jos vardo bažnytšion,
Kad jaustumiemies Dievo avinytsion;
Šauk po tris kartus dynums nepaliaudams,
Ir numirusims išlydėti šaukdams,
Jau nu šios dienos gyvimsims kalbiesi
Ir numirusius in kapus lydiesi.*

Rev. Cas. Ambrozaitis

Nomen: B. M. Virg., Miraculosae Vilnae, A. D. 1907, Chicago

Šis 700 svarų varinis varpas jau daug metų guli „Calumet Brass Foundry” liejykloje, Dolton, IL, ir nu-matytas netrukus ištirpdyti vario (80 proc.) ir alavo – cino (20 proc.) žalia-vai.

Kun. Kazimieras Ambrozaitis gimė prie Eržvilko, mokėsi Šiauliuo-se, seminarijoje Vilniuje. Į JAV atvy-ko 1895 metais, kunigu išventintas 1898 metais. Dirbo Illinois ir Wiscon-sin lietuvių parapijose, įkūrė lietu-vių parapijas Spring Valley (1901), Kenosha (1902), Sheboygan (1903), Aušros Vartų Čikagoje (Western ir 23 g., 1904). Dirbo Westville, Chicago Heights ir Brighton Park Nekalto

Prasidėjimo. 1924 metais grįžo į Lie-tuvą, mirė apie 1943 metus.

Varpo lietuviškas užrašas pasi-žymi Ambrozaičiui būdinga rašyba: „Savo knygas spaudino savo sugal-vota ir savo vieno tevertota rašyba” (Lietuvių enciklopedija I-143). Loty-niškas užrašas: Varpo vardas – Ste-buklingoji Vilniaus Švenčiausioji Mergelė Marija. Varpas buvo pašven-tintas 1907 metais, tais pačiais me-tais, kaip ir Aušros Vartų (AV) bažny-čia.

Aušros Vartų bažnyčios vitražai kabo Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemont, IL, o krikštijama iš AV bažnyčios paveldėtoje krikštykloje.

St. Petersburg, FL

St. Petersburg lietuvių naujienos

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas

Šios dienos minėjimas, sureng-tas Lietuvių klubo kovo mėn. 6 d., prasidėjo šv. Mišiomis už Lietuvą. Pamaldų metu Šv. Vardo bažnyčioje giedojo moterų grupė, vargonavo Šv. Judo Katedros choro vadovė Gene-vieve Green. Lietuvių klube minėji-me kalbėjo LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis, kuris tuo me-tu buvo atvykęs į St. Petersburg daly-vauti Lietuvos generalinių ir garbės konsulų suvažiavime.

Nuotaikingas vakaras – Užgavėnės

Lietuvių klubo valdyba surengė linksmą vakarą – Užgavėnės, kurių tema šiais metais buvo „vabalai”.

Daug svečių „pasipuošę” įvairiais va-balais. Įdomiausių kostiumų premi-jas laimėjo: 1. „Bitė” – Vida Meiluvie-nė; 2. „Boružė” (lady-bug) – Irena Adickienė ir 3. „Kirminas” – Birutė Kasperavičienė.

Pasisėkęs daiktų išpardavimas

Klubo valdybos surengtas nau-dotų daiktų išpardavimas pasisėkė ir atnešė gražaus pelno. Valdyba tokius išpardavimus žada daryti ir dažniau. Jie ne vien tik papildė klubo iždą, bet ir pasitarnauja nariams, kurie pratuština savo spintas ir atsikrato nenaudojamų daiktų. Klubo valdyba dėkoja visiems, atnešusiems daiktus.

St. Petersburg „Lietuvių žinios”, nr. 417

Gavėnios rekolekcijų Dievo Apvaizdos parapijoje vedėjai: kun. Jaunius Kelpšas ir seselė Ignė.

„Margutis II” išdo ataskaita

Kadaise lietuvių „sostinė” Čika-ga skendo lietuviškų dainų, praneši-mų, sklindančių iš lietuviškų radijo stočių, gausybėje. Tai buvo lietuviškos veiklos žydėjimo laikai. Miršta žmonės, savo veiklą baigia ir radijo laidos. Po ilgų metų veiklos užsidarė ir „Margutis II”, nesulaukęs užtenka-mai paramos iš klausytojų ir nepa-jėgdamas sumokėti sąskaitų radijo stočiai ir darbuotojams.

Buvusi „Margutis II” valdybos pirmininkė, dabartinė Draugo fondo tarybos pirmininkė Marija Remienė, norėdama padaryti pranešimą lietuvių visuomenei apie radijo lai-dos „Margutis II” pajamas ir išlaidas, pasikvietė Draugo fondo kontrolės komisijos narius patikrinti vestas izdo knygas.

Komisijos nariai Antanas Pau-

žuolis, Vida Sakevičiūtė ir Sigutė Užupienė, susirinkę į „Margutis II” radijo patalpas 2011 m. kovo mėn. 4 d., patikrino jiems pateiktas pajamų ir išlaidų knygas ir kitus dokumen-tus.

Kontrolės komisija rado, kad pa-jamų ir išlaidų knygos yra vedamos labai tvarkingai. Išlaidų čekiai ati-tinka juos pateisinančius dokumen-tus. Pajamų ir išlaidų dokumentai sugrupuoti ir sudėti į knygas. Viskas lengvai suprantama ir prieinama. „Margučio II” veikla baigta su 3,158.61 dol. likučiu banke.

Komisija siūlo priimti apyskaitą, kaip pateikta, ir padėkoti „Margučio II” valdybos pirmininkei už labai tvarkingai vedamas knygas ir ilga-metį rūpestingai atliktą darbą.

Kontrolės komisija

Antanas Polikaitis, gyvenantis **Westlake Village, CA**, pratęsė me-tinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo laikraščio leidybai 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

**Sveiki, sulaukę šventų Velykų!
Sveiki, pakilę šviesiausią rytą!
Sveiki, išvydę stebuklą brangų!
Džiaukimės, laimė visus aplankė...**

Lietuvių skautų sąjunga

v.s.fil. Gintautas Taoras
LSS tarybos pirmininkas

s. fil. Rūta Baltaduonytė-Lemon
Vyriausia skautininkė
Seserijos vadė

s. fil. Tomas Dundzila
VS pavaduotojas
Brolijos vadas

v.s. fil. Vytenis Kirvelaitis
A.S.S. vadijos
pirmininkas

Sveikiname visus su šventomis Velykomis!

**Lai Kristaus Žodžiai
„Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas“
aidi Jūsų širdyse džiaugsminga
šv. Velykų rytą.**

Vašingtono sesės židinetės

*Vėl dangaus skliautai šviesėja,
Linksmas paukščių čiulbesys.
Te skambus Velykų Aleliuja
Uždega naujas, šviesias viltis.*

**Sveikinu visus „Draugo“ rėmėjus, „Skautybės kelio“
rėmėjus ir bendradarbius, visus Lietuvių skautų sąjungos
brolius ir seses bei visą lietuvių visuomenę
su artėjančiomis šv. Velykomis!**

s. Aušra Jasaitytė-Petry
„Skautybės kelio“ redaktorė

*Sveikiname Jus su šv. Velykomis!
Tegul kartu su pavasariu į Jūsų namus ateis ramybė,
šiluma, džiaugsmas ir tikėjimas.*

Čikagos Aušros vartų/Kernavės tunto sesės

New York lietuviai gražiai paminėjo šv. Kazimiero dieną

**Raimundas Šližys
Aldutė Belzer**

Šių metų kovo 13 dieną New York Lietuvių Bendruomenė džiaugsmingai atšventė šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, dieną. Šventė prasidėjo Mišiomis šv. Kazimiero garbei, kurios vyko New York Brooklyn Apreiškimo bažnyčioje. Vėliau netoliese esančioje parapijos salėje vyko tradicinė šventė, kurią organizavo

NY Lietuvių skautų sąjunga. Tradicija pagerbti šv. Kazimierą atsirado 1484-aisiais, metais, kai jis mirė ir daug maldininkų pradėjo vykti į piligrimines keliones melstis prie jo kapo Lietuvos sostinėje Vilniuje. Šv. Kazimieras, antrasis Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kazimiero IV sūnus, žmonių buvo mylimas už išmintį, dosnumą vargšams, pagalbą našlaičiams bei našlėms, o taip pat dėl jo didelio tikėjimo ir atsidavimo Švč. Mergelei Marijai. Vienas iš ste-

buklų, priskiriamų šv. Kazimierui, įvyko po jo mirties, kai 1518 m. nedidelė lietuvių grupelė bandė ginti Polocko tvirtovę, kurią puolė Maskvos armija. Lietuviai negalėjo persikelti per patvinusią Dauguvos upę, kad apgintų savo tvirtovę. Tada jie pamatė šv. Kazimiero, sėdinčio ant balto žirgo su pakeltu kardu, viziją, ir jis pervedė karius per upę. Su jo pagalba buvo iškovota pergalė prieš Rusijos armiją. Nuo to laiko lietuviai šv. Kazimierą vadino savo gelbėtoju

kovose su Maskvos pajėgomis. Netrukus po to, 1521 metais, Popiežius Leonas X kanonizavo Kazimierą šventuoju, o oficialioji šios šventės diena, kurią 1602 m. paskelbė Popiežius Klemenisas VIII, yra kovo 4-oji.

Per šimtmečius augant šv. Kazimiero garbinimui, vis didesnės minios maldininkų rinkdavosi į Mišias prie jo kapo Vilniuje. Po Mišių piligrimai keliaudavo Vilniaus gatvėmis, pirkdami maistą bei dirbinius iš vietinių amatininkų. Laikui bėgant, ši diena pradėta minėti visose Lietuvos parapijose bei išeivių bendruomenėse visame pasaulyje. Į šventės tradicijas buvo įtraukti lietuviški patiekalai bei lietuvių liaudies meno dirbiniai.

Šventę New York surengė Lietuvių skautų sąjunga, kuriai yra ypač svarbu šv. Kazimieras. Šv. Kazimieras mirė būdamas labai jaunas – 25 metų, todėl 1948 m. Popiežius Pijus XII pavadino jį Lietuvos jaunimo globėju. Tad jis yra itin garbinamas visų lietuviškų jaunimo organizacijų.

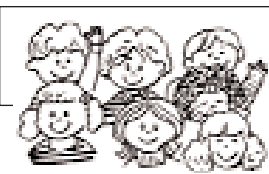
Mišių metu Apreiškimo bažnyčioje skautai skaitė liturginius skaitinius bei stovėjo garbės sargyboje prie altoriaus su vėliavomis. Po Mišių šv. Kazimiero šventė tęsiasi parapijos salėje, kur susirinko daugiau nei 150 žmonių, taip pat keliolika Lietuvos tradicinio meno, literatūros ir įvairių amatų prekeivių. Skautai išpuošė salę

Nukelta į 8 psl.

NY skautai.

R. Šližio nuotr.

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

„Sielos banglentininkė“ („Soul Surfer“)
Filmo įvertinimas

ANDRIUS R. KRIAUČIŪNAS sitikėjimo savimi.

Balandžio mėnesį kino teatruose pasirodė nauja kino juosta „Sielos banglentininkė“ („Soul Surfer“). Filmas tikrai įdomus, todėl rašau savo įvertinimą.

Kadras iš kino filmo „Soul Surfer“.

Apie ką šis filmas?

Tai istorija apie paauglę merginą Bethany Hamilton, kuri gyvena Havaii. Jos visa šeima labai mėgsta plaukioti banglentinėmis. Kadangi artėja banglenčių lenktyniavimo varžybos, Bethany atsisako kelionės į Meksiką su bažnytine savanorių grupe. Ji ir jos draugė Alana daug treniruojasi. Vieną dieną jos kartu su kitais išvyko prie vandens. Tai buvo baisi diena, nes ryklis nukando Bethany ranką. Aplinkiniai suspėjo merginą nuvežti į ligoninę, bet nežinojo, ar ji išgyvens.

Bethany prarado daugiau kaip 60 proc. kraujo. Gydytojas pasakė, kad įvyko tikras stebuklas – mergaitė ne tik liko gyva, bet ir greitai bus išleista namo.

Toliau matome, kaip ji atsigauna ir kaip savo gera energija užkrečia kitus. Bethany toliau žada plaukioti, tik jai labai sunkiai sekasi. Su savanorių grupe ji susiruošia į Tailandą. Ši kelionė suteikė jai daug jėgų ir pa-

Filme vaidina
žinomi aktoriai

Aktorė Helen Hunt vaidina Bethany mamą. Aktorius Dennis Quaid vaidina tėvą, o Lorraine Nicholson (mama sakė, kad tai žinomo aktoriaus Jack Nicholson dukra) vaidina geriausią Bethany draugę Alana. Filme matėme ir žinomą jauną kantieri muzikos dainininkę Carrie Underwood. Ji atlieka Sarah Hill (bažnyčios atstovės) vaidmenį.

Kas labiausiai patiko?

Man labiausia patiko filmo pabaiga. Patariu šį filmą visiems pažiūrėti. Kai kuriuose kadruose vaidina pati Bethany Hamilton (filmas pastatytas pagal tikrą istoriją). Filme labai iškeliamas draugiškumas, šeimos pagalba, padrašinimas.

Kas nepatiko?

Jautriems žmonėms šį filmą žiūrėti būtų sunku – seanso metu salėje daug kas verkė, mano mama taip pat.

Kam siūlyčiau
filmą pažiūrėti?

Filmą gali žiūrėti visi – nuo 10 iki 99 metų amžiaus. Nepatarčiau ir filmą eiti jaunesniems nei 10 metų vaikams. Tai labai graži ir jaudinanti istorija.

Ar verta eiti į kino teatrą,
ar palaukti, kol bus galima
filmą išsinuomoti?

Manau, kad tikrai verta filmą pažiūrėti kino teatre. Jei esi jautrus, o gal nori vaikams parodyti (galima kai kurias dalis tada nerodyti) – verta nuomotis. Šį filmą aš vertinčiau 8 balais iš 10.

Su artėjančiomis Velykomis!

Velykų šventės prasideda Verbų sekmadieniu. Tikriausiai ne vienas jūsų praėjusį sekmadienį matėte žmones su palmės šakelėmis rankose, arba, jei kartu su tėveliais apsilankėte lietuviškų parapijų bažnyčiose, pastebėjote žmones su įvairiaspalvėmis verbomis, kokios yra daromos Lietuvoje, ypač Vilniaus krašte. Kartu su bundančiu pavasariu šį Verbų sekmadienį atgyja visi.

Verbų sekmadienis minimas visoje Lietuvoje, minimas jis ir lietuviškose parapijose Amerikoje. Evangelijose aprašytas Kristaus įžengimas į Jeruzalę: „Žmonės pasiėmė palmių šakų ir išėjo jo pasitikti, garsiai šaukdami: Osana! Garbė tam, kuris ateina Viešpaties vardu!“ (Jn 12, 13), Daug kur ši diena vadinama Palmių sekmadieniu. Be žolynų Verbų sekmadienį į bažnyčią eiti nederėjo.

Margučių dažymas – kruopštus darbas įsitikinę Maironio lituanistinės mokyklos (New York) mokiniai balandžio 16 d. dalyvavę margučių dažymo ir ridenimo pietėje. Gitanos Merkelienės nuotr.

Na, o kiek čia truks – ir Velykos ateis. Velykų naktį budėsime ir melsimės prie Kristaus kapo, o Velykų sekmadienio rytą, tekant saulei, prasidės Prisikėlimo pamaldos. Dalyvausime iškilmingoje procesijoje, gaudžiant Velykų varpams, giedosime: „Linksmą dieną mums nušvito,/Visi troškom džiaugsmo šito:/Kėlės Kristus, mirtis krito./ Aleliuja, aleliuja, aleliuja!“.

Apėję triskart aplink bažnyčią, grįžę namo sėsime prie Velykų stalo. Ir, žinoma, pirmiausia mušime margutį.

Yra manoma, kad XVI a. visoje Lietuvoje jau buvo paprotys dažyti ir marginti Velykų kiaušinius. Etnografiniai šaltiniai rodo, jog margučiai buvo labai populiariūs XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje. Kiaušinius dažė dideli ir maži, pasiturintys ir vargšai. Margučių turėdavo kiekviena šeima. Ir visai nesvarbu, ar tas margutis išrašytas ištirpintu vašku, ar skutinėtas, ar dažų dėmėmis išmargintas, ar vienspalvis. Smagu visai šeimai susėdus prie pusryčių stalo išmėginti, kurio margutis stipriausias. O dar smagiau pavalgius išbėgti į lauką ir su draugais juos ridinėti. Velykų džiaugsmui Lietuvos kaime be sūpuoklių – būdavo maži džiaugsmiai. Daugelyje kaimų sūpuoklės būdavo įrengtos visą laiką. Kuo aukščiau įsisupsi, tuo garbinčiau. Gaila, bet sūpynių Amerikoje nedaug kur rasi.

Su gražia pavasario švente, vaikai. O jei norite daugiau sužinoti apie velykinius papročius, galite pavartyti šias knygas: Balys J. „Lietuvių kalendorinės šventės“. Vilnius, 1993; Greimas A. „Apie dievus ir žmones. Lietuvių mitologijos studijos“. Čikaga, 1979; Kudirka J. „Velykų šventės“. Vilnius, 1992.

Redaktorė

Lietuviško žodžio šventėje apsilankius

Čikagos lituanistinėje mokykloje balandžio 9 d. vyko kasmetinė Lietuviško žodžio šventė. Mokiniai buvo ne tik apdovanoti dovanomis ir pagyrimo lapais už gražiausiai parašytus rašinėlius, nupieštus piešinius ar daugiausiai perskaitytų knygų. Visi su didžiuoliu susidomėjimu stebėjo, kaip pasakas sekė vaikų pop choro „Svajonė“ artistai, kuriems vadovauja mokytoja Alina Šimkuvienė. Balandžio 16 d. mokykloje vyko Ledų puota. Ledais buvo vaišinami tų klasių mokiniai, kurių visi vaikai dalyvavo skaitymo konkurse.

Nuotraukose: skaitymo konkurso 3-ios vietos laimėtojai; mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė „pagavo“ pelytę (mokytoja Milda Razumaitė) iš pasakos „Ropė“.

Laimos Apanavičienės ir Audronės Sidaugienės nuotraukos

Mano knyga – pasakojimas apie mažo žmogaus vaikystę

Neseniai Vilniuje vykusioje knygų mugėje Violetos Židonytės knyga „Liepų medaus nebus“ sulaukė didelio susidomėjimo. Neapsiriko praėjusių metų pavasarį (2010 m. kovo 21 d.) Amerikos lietuvių tautinė sąjunga (ALTS) ir „Dirvos“ redakcija Jaunimo centro didžiojoje salėje vykusio literatūrinio konkurso „Lietuvai tūkstantis metų“ laureatų apdovanojimo popietėn pakvietę Violetą ir už šią knygą paskyrę dailininkei ir rašytojai trečiąją literatūrinio konkurso premiją.

Š. m. kovo 23 d. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos salėje (Laisvės al. 39, Kaunas) vyko V. Židonytės knygos „Liepų medaus nebus“ pristatymas. Jame dalyvavo autorė, vyr. redaktorius Robertas Keturakis, LR Seimo narė Vaidevutė Margevičienė, leidyklos „Kalendorius“ vadovai, aktoriai ir skaitovai. Sausakimšoje salėje šalia partizanų, rezistentų, tremtinių ir politinių kalinių buvo daug studentų ir gimnazistų.

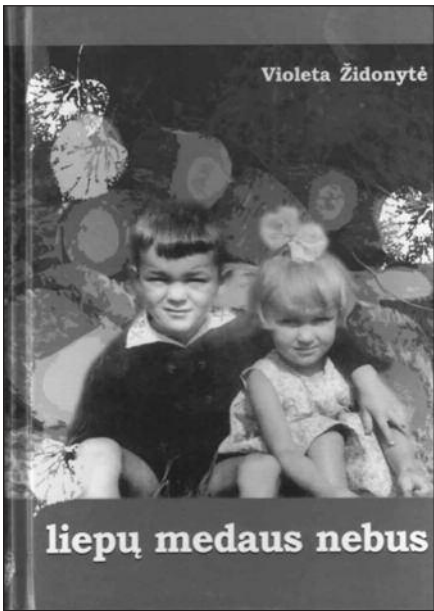
Renginį vedė leidyklos „Kalendorius“, išleidusios šią knygą, vadovas, Tėvynės pažinimo draugijos vicepirmininkas Aurelijus Noruševičius. Šios knygos pristatymo renginyje kalbėjęs poetas, rašytojas R. Keturakis aukštai įvertino V. Židonytės literatūrinius gebėjimus, naujus atradimus romane ir veikalo paskirties reikšmę: „Suvokiau, kad pagrindinė romano tema yra ne tik Lietuva, bet aš ir tu, žinantys, ko būtina reikalauti iš istorijos, žmonių ir savęs“. Knygą ruošiamą išleisti ir italų kalba.

Prieš knygos pristatymą, kovo 18 d., Lietuvoje savaitraštyje „Tremtinys“ buvo išspausdintas pokalbis su rašytoja **Violeta Židonyte**, kuri siūlome mūsų skaitytojams.

„Draugo“ info

„Tremtinys“: Kaip Jums pavyko rasti rašytojo plunksnos neliestų, o knygos mylėtojams mielų temų?

V. Židonytė: Esu vidurinėsios kartos atstovė – tarp tikrų tremtinių ir tikro „sovietinio jaunimo“. O kiekvienas laikmetis turi savo specifiką, savo temas. Šis romanas, galima sakyti, autobiografinis. Jį skaičiusieji sako, kad būtent tokiu kampu į socialistinį gyvenimo laikotarpį kiti lietuvių rašytojai dar nepasižiūrėjo. Tą nesunku paaiškinti – už ma-ne vyresni rašytojai okupacijos ir tremties temomis ką norėjo, tą jau parašė.

Be to, atkūrus Nepriklausomybę, išleista nemažai autentiškų tremtinių prisiminimų. O bent dešimtmečiu jaunesni už mane apie tremtį ir apie tarybinę, komunistinę ideologiją persunkta tikrovę Lietuvoje jau nebežino – nebent iš pasakojimų, bet ne iš autentiškos patirties, todėl įtaigiai ir nebeparašytų – arba jiems tai paprasčiausiai neaktuali tema.

Mano knyga, vis dėlto, nėra romanas apie tremtį – tai tiesiog pasakojimas apie mažo žmogaus vaikystę ir nesusivokimą pasaulyje – juk namie, tremtinių šeimoje, buvo kalbama vienaip, o mokykloje, laikraščiuose, per televizorių, visame viešajame gyvenime – visai kitaip. Buvo sunku suvokti, kodėl močiutė, mamos mama, atvirai niekina mano, spaliukės, žvaigždutę ir šlykštisi mano ir brolio raudonais pionieriškais kaklaraiščiais. Kaip sužinojau paaugusi, okupantai iš jos atėmė ne tik namus – dešimt metų močiutė nematė visų savo vaikų – juos į Sibirą išve-

žė vienus, nes močiutės trėmimo metu tiesiog nebuvo namie.

Knygoje pasakoju apie neteisybę, kuri lydėjo jau sugrįžusius į Tėvynę tremtinius, apie tą visuotinę baimę, kad tik vaikai ko nors nepasakytų, ką antitarybiško išgirsta namie, apie visišką „smegenų plovimą“, kai visi mokiniai urmu stodavo į spaliukus, į pionierius, dainavo dainas, šlovinančiais komunistų partiją ir Lenina, buvo verčiami stoti į komjaunimą grasinant, kad nekomjaunuoliai neįstos į aukštąsias mokyklas. Mes visi tiesiog automatiškai mokykloje kiekvieną rašinį bet kokia tema pradėdavome panegirikomis komunistų partijai arba Lenino citatomis – taip reikėjo.

Tiesa, romane yra ir Sibiro – po daugelio metų teko nuvykti į Užbaikalę aplankyti tėvų jaunystės vietas ir dalyvauti ekspedicijoje parvežant tremtinių palaikus, teko sutikti ten likusių lietuvių ir sužinoti tragiškas jų sulaužytų likimų istorijas – sukrečiančias, neįtikimas. Patirtos emocijos buvo su niekuo nepalyginamos.

„Tremtinys“: Kodėl liepų medaus nebus? Knygos pavadinimas leidžia pasijusti tarsi nuskriaustam vaikui, iš kurio atimama tai, kas, atrodytų, savaime priklauso...

V. Židonytė: Būtent – atimama tai, kas priklauso. Tik ne vien iš vaikų, o iš dešimčių, šimtų tūkstančių žmonių, niekuo dėtų ir niekuo nenusikaltusių žmonių – atimama jaunystė, sveikata, tėviškė, namai, o kartais – ir visas gyvenimas. Tačiau pavadinimas dar turi ir kitą, tiesioginę prasmę – mano ištremtų senelių sodyba Meškalaukio kaime buvo apodinta liepomis. Tėtis dar atsimena, kaip jam būnant visai mažam, liepas sodino jo tėvai. Seneliai laikė bites, ir jos nešdavo tų tėviškės liepų medų. Šeimą ištremė gegužės pabaigoje, ir tais metais savo liepų medaus jau niekas nebeparagavo. Nebeparagavo ir vėliau – nebeliko tėviškės, nebeliko bičių, nebeliko gyvenimo.

„Tremtinys“: Ar sovietinis laikotarpis dabartiniam jaunimui gali būti įdomus? Juk jiems daug ką iš to meto papasakoja tėvai, giminačiai, mokytojai.

V. Židonytė: Šis tas yra istorijos vadovėliuose, ir sausus faktus, be abejo, jaunimas žino. Tačiau romane

Violetos Židonytės romano „Liepų medaus nebus“ pristatymas. Nuotraukoje – autorė Violeta Židonytė, leidėjas Aurelijus Noruševičius.

www.kalendorius.lt/nuotr

lą laikotarpį galima pavaizduoti visiškai kitaip, perteikti jausmus, nuotaikas, – visa tai, kuo gyvenome. Manau, tai įtaigiau ir įdomiau, negu vien vadovėlyje surašytos datos ir skaičiai. Jau bent keletas skaitytojų sakė, jog mano romanas juos praverdė – kai ką vienoje vietoje, kai ką – kitoje. Literatūros kūrinio prasmė, manyčiau, ir yra būtent tokia – sužadinti jausmus dėl vieno ar kito įvykio, gyvenimo tarpsnio – ir neleisti pamiršti istorijos. O gyvi esame tol, kol prisimename.

„Tremtinys“: Tai ne pirmoji Jūsų knyga. Esate dailininkė. Kaip tapote rašytoja?

V. Židonytė: Rašyti ir piešti pradėjau beveik vienu metu – gerokai prieš mokyklą. Tiesa, spalvotais pieštukais bandžiau „ilustruoti“ kone visas savo vaikystės knygas, kurios

neturėjo paveikslėlių, bet nebuvau tais piešiniais patenkinta – vien noro nepakako. O atsiminimus praėjau rašyti būdama šešerių. Tiesa, paskui, paaugusi ir susigėdusi dėl buvusio naivumo ar paliktų klaidų juos dažnai sunaikindavau. Iš tiesų rašiau visada, per kiekvienas vasaros atostogas sukurdavau po „romaną“ – atostogauti į kaimą pas dėdę Joną visada veždavausi krūvą naujų mokyklinių sąsiuvinų, ir kurti visokiausias istorijas buvo neapsakomas malonumas. Tačiau, kai atėjo laikas rinktis profesiją, buvo visiškai aišku, kad cenzūra visagalė ir kad literatūra kur kas labiau suvaržyta, negu architektūra – ją studijavau dailės institute. Beje, dailėje irgi tebuvo viena viešai leistina sritis – taip vadinamas „socialistinis realizmas“. Kita vertus, joks universitetas nemoko, kaip

New York lietuviai gražiai paminėjo šv. Kazimiero dieną

Atkelta iš 6 psl. dabartinėmis ir senosiomis NY skautų vėliavomis ir šūkais. Kai kurie iš jų pagaminti prieš dvidešimt, trisdešimt metų. Vyresnieji skautai net prisiminė juos gaminę.

Šventės atidarymo metu skautai davė įžadus Dievui ir Tėvynei, pasveikino savo narius ir visus susirinkusius. Du mums gerai pažįstami vadovai davė paskaitininkų įžodžius. Įžodį vedė LSS tarybos pirmininkas Gintas Taoras.

Sesė Monika Murauskienė ir brolis Tomas Šernas iš New Jersey valstijos gavo žalius paskaitininkų kaklaraiščius. Skautas Matas Šližys davė įžodį ir buvo paaukštintas į prityrusius skautus. Sveikiname Moniką, Tomą ir Matą su jų pasiekimais! Šie metai yra antrieji, kai New Jersey lietuvių skautai dalyvavo šv. Kazimiero dienos minėjime New York. Šventė oficialiai prasidėjo kaspino perkirpimu, vadovaujant Tarybos pirmininkui Taoro.

Priešpiečių metu Apreiškimo administratoriums monsijnoras Juozapas Calise prisijungė prie parapijiečių, apžiūrinėjančių rankdarbius, kuriuos sukūrė Lietuvos amatininkai. Tai ir tradiciniai mediniai lietuviški kryželiai, lininės staltiesės, sudėtingi gintaro papuošalai bei daug kitų. Vyresnieji skautai vedė žaidimus vaikams.

Šv. Kazimiero dienos minėjimas

Tautodailės dirbiniais prekiauja Giedrė Stankūnienė ir Vida Jankauskienė.

tęsia senas tradicijas, kurias lietuviai atsivežė iš savo gimtojo krašto. Šventė, kuri apima šimtmečius, kartu suburia naujai atvykusius lietuvių bei tuos, kurie čia gyvena visą savo gyvenimą.

Į lietuvių kalbą vertė **Indrė Savičiūtė**

Raimundas Šližys – NY Apreiškimo parapijos patikėtinis.

Aldutė Belzer – NY Apreiškimo parapijos parapijietė.

SVEIKATA

Tibetietiškas pieno grybas

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Tibetietiško pieno grybo (angl. tibetan mushroom) rūgpienio vartojimo patirtis įtikina, kad jis naudingas daugeliui ligų gydyti. Bet labiausiai stebina tai, kad žmogui, pradėjusiam vartoti šio grybo rūgpienį, pagerėja visi gyvenimo rodikliai.

Iš jaunystės prisimenu, kaip Lietuvoje vos ne kiekvienuose namuose buvo paplitęs arbatgrybis, malonus, saldžiarūgštis gėrimas. Dabar tiek Lietuvoje, tiek ir Amerikoje pradėjo plisti pieno grybas. Jis auga piene, per parą tas pienas virsta rūgpieniu. Rūgpienis yra skanus, pradėjus reguliariai jį vartoti, pajusite jo gerąjį poveikį.

Grybo istorija

Tibeto kalnų vienuoliai pastebėjo, kad vienoduose moliniuose puoduose pienas surūgsta skirtingai. Rūgpienio kokybė iš puodų, plautų kalnų upeliuose, skyrėsi nuo rūgpienio iš puodų, plautų ežeruose ar kūdrose. Ežerų ir kūdrų rūgpienis buvo gerokai skanesnis ir naudingesnis. Jis gydančiai veikė beveik visus vidaus organus (virškinamąjį traktą, širdies-kraujagyslių sistemą ir t. t.), jame, leidus kiek pastovėti, atsiranda balti vynuogių kekių formos tirščiai. Šios „kekės” buvo naudojamos kaip raugas. Tuo pačiu raugu buvo galima surauginti bet kokį pieną, o gautas rūgpienis išties veikdavo stebuklingai. Tie, kurie tokį rūgpienį vartojo nuolat, ilgai ir nesirgdami gyveno. Tibetiečiai šį rūgpienį pavadino „jaunystės gėrimu”, o mes jį vadiname tibetietišku pieninio grybo rūgpieniu.

Apie tai, kaip šis grybas pateko į Europą, sklinda įvairiausių istorijų. Tik žinoma, kad šį grybą jau 300 metų vartoja bulgarai.

Koks jis – tas tibetietiškas pieninis grybas?

Kaip šis grybas atrodo? Tai gležnas, baltos spalvos grybas, išoriškai panašus į kitus gydomuosius grybus, pvz., indiskus jūrinius ryžius (ryžių grybus).

Didelę grybo ir rūgpienio svorio dalį sudaro mikroorganizmai. Unikaliuos grybo savybės leidžia sėkmingai išgydyti daug įvairių ligų, padeda pratęsti aktyvų gyvenimo būdą, žmogų atjaunina „iš vidaus ir iš išorės”. Gydomosios grybo ir rūgpienio savybės yra patikrintos amžių.

Pagrindinė nauda – rūgpienyje

Kas apsprendžia tokias nuostabas tibetietiško pieninio grybo savybes? Pirmiausia cheminė gydomojo rūgpienio, gauto iš grybo, sudėtis, pasižyminti gyvybinei veiklai naudinga mikroflora. Vitaminų rūgpienyje yra visas kompleksas! Vitamino A (retinolio), kuris atsako už viso organizmo augimą ir vystymąsi, normalią odos ir gleivinės būklę, gerina regėjimą ir stiprina imunitetą; ka-rotino (provitamino A), kuris yra vi-tamino A sintezės pagrindas; vitamino B1 (tiamino), regu-

liuojančio baltymų, angliavandenių ir riebalų apykaitos procesus, gerinančio virš-kinimą, visą nervų sistemą ir ypač atminties funkciją; vitamino B2 (ri-boflovinio), aktyviai dalyvaujančio medžiagų apykaitoje, stiprinančio nervų sistemą, nagus ir plaukus; vi-tamino B6 (piridoksino), reikalingo normaliai riebalų, baltymų ir angliavandenių apykaitai, gerai veikiančio kraujo gamybai, gerinančio kepenų ir nervų sistemos veiklą; vitamino B12 (ciankobal-amino), gerinančio centrinės ir periferinės nervų sistemos veiklą, skatinančio augimą, stiprinančio kraujo gamybą, reguliuojan-čio riebalų ir angliavandenių apykai-tos procesus; vitamino B9 (folinės rūgšties), reikalingo normaliam augimui, kraujo gamybai, atitolin-ančio senėjimo procesus ir užkertančio kelią vėžiniams susirgi-mams; vitamino PP, kuris taip pat

Jeį grybas auginamas teisingai, jis dauginasi labai greitai.

skatina augimą ir aktyviai dalyvauja hormonų gamyboje, o taip pat prižiūri cholesterolio lygį.

Neverta nei kalbėti, kokią svarbią reikšmę sveikatai turi mikroelementai: kalcio, geležies, cinko, jodo. Be to, tibetietiško grybo rūgpienyje yra pieno rūgšties mikroorganizmų (rūgpienio pagrindas), pieno cukraus (keleto rūšių), angliarūgš-tės, etilo spirito (labai maža, bet sveikatai labai naudingo kiekio), organi-nių rūgščių ir amino rūgščių. Šiame nuostabiame produkte yra įvairių fermentų, dažomųjų pigmentų, kurių mikroflora panaši į mielių ir daugybę kitų biologiškai aktyvių medžiagų (iš viso daugiau kaip 200 įvairių medžiagų!).

Bet tikriausiai svarbiausia yra tai, jog visos išvardytos medžiagos yra biologiškai tinkamiausio san-tykio kiekio. Juk piene, kuris yra bet kokio rūgusio pieno produkto pag-rindas, visos maistingosios medžia-gos idealiai suderintos.

Kokias ligas gydo tibetietiškas grybas?

Pasak laboratorinių vertinimų, tibetietiško pieninio grybo rūgpienis – viena iš nedaugelio priemonių, kurios tinka visiems ir nuo visko. Šis rūgpienis – tai natūraliai susidaran-tis dietinis produktas, neturintis pasaulyje į save panašių. Jis puikiai įsisavinamas, jo skonis nuostabus.

Tad tibetietiško grybo rūgpienis gydo daugelį, taip pat ir sunkias bei labai sunkias ligas. Neretai šis gry-bas padeda tada, kai kitos priemonės

ir gydymo metodai yra bejėgiai. Tibeto išminčiai mano, kad rūgpie-nis pats atranda problemą ir imasi ją gydyti.

Tyrimai parodė, jog nuolatinis šio grybo rūgpienio vartojimas tei-giamai veikia nervų sistemą. Žmo-gus, su maistu vartojantis rūgpienį, mažiau linkęs patirti stresą, nuo-vargį, išlaiko pusiausvyrą, esti ra-mus. Jam beveik nebūdinga nuo-taikų kaita, neserga depresija. Rūg-pienyje esančios maistingosios me-džiagos yra ne tik lengvai organizmo įsisavinamos, bet jos palengvina ir kitų maisto medžiagų įsisavinimą.

Šį grybą galima vartoti ir ser-gant cukriniu diabetu, bet jo, tai rei-kia prisiminti, negalima derinti su insulinu. Todėl tibetietiškas grybas yra pavojingas sergant cukriniu dia-betu, kai organizmas įpratęs prie insulino. Tai tik vienas iš grybo var-tojimo apribojimų.

Jis greitina žaizdų ir įvairios kilmės opų (tarp jų ir skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opos) gijimą, padeda išnykti randams, šalina rie-balų perteklių iš organizmo. Grybas palaiko gyvybinį tonusą, gerina ape-titą, dėl kokių nors priežasčių išsi-derinusio organizmo gyvybingumo rodiklius. Ypač paveiku vartoti rūg-pienį sergant disbakterioze, taip pat ir sukeltą ilgai vartojant stiprius antibiotikus, slopinančius natūralią žarnyno veiklą.

Šis unikalus gamtinis vaistas pasižymi stipriu tulžį varančiu po-veikiu. Dėl to grybas yra ypač nau-dingas gydant nūnai plačiai paplitusias tulžies pūslės bei tulžies lata-kų ligas. Nuolat vartojamas tibe-tietiško grybo rūgpienis padeda ir sergant tulžies pūslės, šlapimo pūslės bei inkstų akmenlige, jis švelniai ir be skausmo padeda iš organizmo pasi-šalinti akmenims ir smėliui. Pagal kai kuriuos duomenis, šio rūg-pienio vartojimas padeda suirti netgi nedideliems inkstų, tulžies ir šlapi-mo pūslės akmenims.

Tibetietiškas grybas akivaiz-džiai mažina aukštą kraujospūdį, sumažina cukraus perteklių kraujyje. Nuolatinis grybo vartojimas pade-da aktyviai dirbti smegenims – geri-na atmintį, didėja gebėjimas sutelkti dėmesį ir t. t. Jo teigiamą poveikį pastebėjo ir sergantys navikinėms ligoms. Grybo rūgpienio vartojimas

per dieną aktyviai užkerta kelią vė-žinių susirgimų atsiradimui ir vysty-muisi.

Nuolat vartojant šio rūgpienio, pastebimas nuolatinis jaunėjimo po-veikis. Jis naudojamas kosmetikoje: kaukėms nuo raukšlių, kaukėms rankoms, plaukų priežiūrai. Rūgpie-nis nuostabiai gydo žaizdas, jo kom-presai malšina skausmus.

Kaip teisingai auginti pieninį grybą?

Grybo maistas yra pienas. Grybą „dauginti” reikia pačioje mėnulio pabaigoje, delčiai keičiantis į jaunatį. Tad naujas grybas „užsivei-sia” mėnuliui augant.

Maždaug 2 valgomieji šaukštai grybienos dedami į švarų vieno litro (4 puodeliai) stiklainį ir užpilami 2–3 puodukais paprasto pieno. Pienas turi būti vos šiltas (kambario tem-peratūros), nešildykite jo mikrobangų krosnelėje, o vos vos ant ugnies. Paprastai pienas surūgsta per parą. Tada per plastikinį sietaį pieną perkoškite. Negalima naudoti meta-linio sieto, nes grybas suirs. Rūg-pienį pasidėkite į šaldytuvą, o sieta palikite patį grybą. Jį perplaukite šaltu vandeniu ir vėl dėkite į švarų stiklainį, užpilkite šiltu pienu ir pridenkite marle. Nestatykite jo saulė-toje vietoje. Perplauti grybui varto-kime iš vakaro supiltą iš krano van-denį, kad išsigaruotų chloras, arba filtruotą vandenį.

Jeį grybas auginamas teisingai, jis dauginasi labai greitai. Kai kurie grybo augintojai net skundžiasi, kad nėra kur dėti rūgpienio, varškės ir sūrio.

Pradžioje rūgpienio geriama po pusę puoduko prieš einant gulti. Ga-lite pasijusti nemaloniai, gali paleisti vidurius, bet tai laikina, nes grybas pradeda savo darbą. Po kelių dienų šio rūgpienio jau galima gerti puo-delį iš ryto ir puodelį vakare. Šio rūg-pienio vaikams galima duoti nuo 2 metų.

Parengta pagal V. Agafanova „Ti-betietiškas pieno grybas”, Z. Pros-tokvasha „Golden Curdled Milk Ti-betan Mushroom” ir kt.

Nijolė Nausėdienė – natūralios medicinos, gydymo natūraliais bū-

Tibeto kalnų vienuoliai pastebėjo, kad rūgpienio kokybė iš puodų, plautų kalnų upe-liuose, skyrėsi nuo rūgpienio iš puodų, plautų ežeruose ar kūdrose.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Briuselis (DELFI.lt) – Balandžio 16 d. švaros akcija „Darom 2011“ įvyko ir Briuselyje – apie 30 vietos lietuvių tvarkė istorinę vertę turinčios buvusios Lietuvos ambasados kiemą. Į talką „Sutvarkyk Lietuvos lopinėlių Briuselyje“ atvyko ne tik Belgijos Lietuvių Bendruomenės aktyvistai, bet ir jiems padėti pasišovę diplomatai iš Lietuvos nuolatinės atstovybės Europos Sąjungoje, aukštas administracines pareigas ES institucijose užimančios tautiečiai.

Belgijos Lietuvių Bendruomenės nuotr.

Vilniaus meru tapo Artūras Zuokas

Vilnius (DELFI.lt) – Vilniaus miesto meru tapo judėjimo „Taip“ vadovas Artūras Zuokas. Už jį savo balsą slapta balsavime atidavė 26 miesto politikai. Tai reiškia, kad A. Zuokas surinko daugiau nei pusę visų tarybos narių balsų ir trečiąkart stos prie miesto vadovo vairo.

Užimti šias pareigas taip pat siekė sostinės konservatorių vadovas Raimundas Alekna ir Lietuvos lenkų rinkimų akcijos atstovas Jarošlav Kaminski.

Vilniaus miesto tarybos nariai palaikė Darbo partijos atstovo Jono Pinskaus ir socialdemokrato Romo Adomavičiaus kandidatūras eiti vicemerų pareigas. Vicemerų kandidatūras iškėlė meras A. Zuokas. Jis teigė ateityje dar turėsias ir trečią savo pavaduotoją, tačiau jo neįvardino. Į administracijos direktoriaus vietą pasiūlytas judėjimo „Taip“ atstovas Valdas Klimantavičius.

A. Zuoką palaikė judėjimo „Taip“ atstovai, taip pat socialdemo-

kratai ir auksinius balsus turinti Darbo partija. Neoficialiais duomenimis, šį politiką parėmė abu Rusų aljanso atstovai – Olga Gorškova ir Viktor Balakin.

Konservatorių R. Alekną į mero pareigas iškėlė Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai (TS-LKD), jam paramą buvo pažadėjusi ir partija „Tvarka ir teisingumas“.

Lietuvos lenkų rinkimų akcijos ir Rusų aljanso blokas iškėlė J. Kaminski, tačiau jo neparėmė abu Rusų aljanso atstovai, pasirinkę A. Zuoką. Lenkai ir rusai paskutinę akimirką nutarė nesudaryti koalicijos su konservatoriais, mat jie esą nepaiso tautinių mažumų teisių.

Lietuvos lenkų rinkimų akcija sako taip pat negalinti sudaryti koalicijos ir su A. Zuoku bei socialdemokratais, „kurių atskiri politikai dažnai rūpinasi vienos iš stipriausių verslo struktūrų ‘Rubicon group’ (dabar ‘Icor’) pageidavimais“.

Dėl jaunimo emigracijos Lietuva per metus netenka milijardo litų

Vilnius (DELFI.lt) – Lietuva jau nuo žmogaus išmokslinimui nuo pirmos iki dvyliktos klasės išleidžia mažiau nei 55,000 litų. Jei jis mokosi mažoje kaimo mokykloje, ši suma gali išaugti 3 kartus. Kaip rodo migracijos statistika, daug jaunų žmonių šios sumos valstybei negrąžina, nes išvyksta svetur.

Pernai emigravo apie 15,000 20–24 metų amžiaus jaunuolių. Valstybė neteko apie 825 mln. litų, kuriuos investavo į šių jaunų žmonių mokymą. Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) patvirtintas vidutinis mokinio krepšelis šiuo metu siekia 3,310 litų. Būtent tokią sumą iš valstybės už kiekvieną mokinį per metus gauna mokykla. Dar per 1,000 litų už kiekvieną mokinį mokyklos ūkiams reikmėms skiria savivaldybės.

Jei turėsime omeny, kad didesnė dalis jaunuolių išvyksta jau po studijų, prie minėtos sumos reikėtų pridėti dar keletą ar net keliolika tūkstančių. Žinoma, jeigu jaunuolis buvo

įstojęs į valstybės finansuojamą vietą. Pernai už būsimųjų bakalauro pirmakursių studijas universitetuose valstybė mokėjo nuo 3,892 litų (humanitariniai, socialiniai mokslai) iki 18,162 litų (pilotų rengimas, muzika). Studijų krepšelio dydis kolegijose svyravo nuo 3,238 iki 14,890 litų per metus. Tiesa, didžiosios daugumos bakalauro studijų sumos sutilpo į 3,238–7,638 litų rėmus. Magistratūros metinės studijų kainos siekė nuo 7,308 iki 21,578 litų.

Statistikos departamento duomenimis, 2001–2010 m. iš Lietuvos emigravo 204,700 šalies gyventojų. 2010 m. emigraciją deklaravo 83,200 gyventojų, tai 61,200 daugiau negu 2009 m. Per pastaruosius dvejus metus kas antras emigrantas buvo 20–34 metų amžiaus. Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) Vilniaus biuro apklausos rodo, kad emigracinės galimybės vis dar auga. Išvykti norintys teigia 29 proc. gyventojų. Tarp jaunimo tokių – net 60 proc.

Nesurinkta pakankamai lėšų Černobylio elektrinės skydui

Kijevas (BNS) – Tarptautinė šalių donorių konferencija Ukrainos sostinėje Kijeve nepasiekė savo tikslo – pritrūko 25 proc. reikalingų lėšų Černobylio elektrinės skydui finansuoti. Ukrainos vyriausybė sako surinkusi 550 mln. eurų, o didžiuliam naujam radiaciją sulaikančiam skydui finansuoti reikia 740 mln. eurų.

Ukrainos prezidentas Viktor Janukovyč teigė, kad ši suma negalutinė. Po didžiausios pasaulyje atominės avarijos – Černobylio atominės elektrinės reaktoriaus sprogimo, įvykusio 1986 m. balandžio 26 d., nukentėjo ne tik pati Ukraina, radioaktyvių medžiagų debesis pasklido virš didelės Europos dalies.

V. Janukovyč teigė, kad, norint Černobylį padaryti „ekologiškai saugia vietoje, reikia pastatyti naują apsauginį pažiesto reaktoriaus gaubtą ir patikimą panaudoto branduolinio kuro saugyklą“. „Avarija paveikė milijonus žmonių, tūkstančiai žuvo, dešimtys tūkstančių vis dar kenčia“, – kalbėjo V. Janukovyč.

Tuo tarpu Vokietija Černobylio projektams ketina pervesti 42,4 mln. eurų, pareiškė konferencijoje dalyvavęs Vokietijos valstybės sekretorius Federalinės ekologijos ministe-

rijos viceministras Jurgen Becker. Pasak jo, drauge su ankstesnėmis lėšomis iš viso Vokietija skirs Černobylio projektams daugiau kaip 100 mln. eurų.

Savo ruožtu JAV prezidento delegacijos vadovas Zbigniew Brzezinski pranešė, kad JAV skirs papildomai Černobylio programoms 123 mln. dol. Z. Brzezinski priminė, kad JAV šiems tikslams jau yra skyrusi 240 mln. dolerių.

Po didžiausios pasaulyje atominės avarijos nukentėjo ne tik Ukraina, radioaktyvių medžiagų debesis pasklido virš didelės Europos dalies.

Kubos komunistų partijos suvažiavimas pritarė ekonomikos pertvarkoms

Havana (BNS) – Kubos komunistų partija (PCC) savo suvažiavime pritarė prezidento Raul Castro pateiktoms ekonomikos pertvarkoms. 1,000 delegatų sostinėje Havanoje balsavo už 300 priemonių ekonomikai atverti.

Šalyje ir toliau vyraus planinė ekonomika, tačiau bus paisoma ir rinkos nuostatų, teigiama delegatų nutarime. Nusigręžti nuo socializmo esą neplanuojama. Tik socializmas geba „įveikti sunkumus ir užtikrinti revoliucijos pasiekimus“, pabrėžiama nutarime.

Kad būtų gerinamas produktyvumas, kubiečiams, be kita ko, ateityje bus leidžiama 180 sričių dirbti savarankiškai. Be to, valstybiniame sektoriuje bus sumažinta milijonas darbo vietų, sumažintos valstybinės išmokos ir decentralizuotas valstybės aparatas. Iki šiol valstybė kontroliavo apie 95 proc. ekonominio gyvenimo.

Suvažiavime taip pat buvo priimtas nutarimas, leisiantis žmonėms pirkti ir parduoti savo namus. Pasta-

ruosius 50 metų kubiečiams buvo leista tik palikti namus savo vaikams arba apsikeisti namais, tačiau tam buvo naudojama sudėtinga ir dažnai korumpuota sistema. Tačiau Kubos prezidentas R. Castro perspėjo, kad nuosavybės kaupimas nebus leidžiamas. Šalies vadovas taip pat pareiškė, kad partijos vadovybei reikia atsinaujinimo, ir ji turėtų pažvelgti į save kritiškai.

Delegatai suvažiavime taip pat išrinko naują Centro komitetą. Ligšiolinis Komunistų partijos pirmasis sekretorius Fidel Castro patvirtino atsistatydinąs iš pareigų.

F. Castro buvo Centro komiteto, kuris vadovauja šalies vyriausybei, pirmasis sekretorius nuo pat Kubos Komunistų partijos įkūrimo 1965 m. F. Castro nurodė perdavęs savo broliui Raul partijos vadovo pareigas dar 2006 m., kai dėl pašlijusios sveikatos jam perleido visos šalies vairą, nors išlaikė pirmojo sekretoriaus vietą.

JAV valstybės sekretorė lankėsi Japonijoje

Tokijas (BNS) – JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton paragino su žemės drebėjimų sukelta branduoline krize kovojančią Japoniją likti aktyvia pasaulinėje arenoje ir pažadėjo paramą. H. Clinton taip pat pareiškė, kad Japonija ir Jungtinės Valstijos sutarė įsteigti „viešojo ir privataus sektoriaus partnerystę atstatymo darbams“, kuriai vadovaus Japonijos vyriausybė, o JAV įmonės ir organizacijos pradės diskusijas dėl paramos krizę išgyvenančiai Japonijai.

„Japonijos dalyvavimas yra būtinas sprendžiant pasaulines problemas ekonominiu, diplomatinu ir

daugybe kitų požiūrių, – tvirtino H. Clinton po susitikimo su Japonijos užsienio reikalų ministru Takeaki Matsumoto. – Ir JAV-Japonijos sąjunga yra visada būtina pasaulio saugumui ir pažangai užtikrinti.“

H. Clinton atvyko į Japoniją po apsilankymo Berlyne NATO derybose dėl konflikto Libijoje ir Seule dėl Šiaurės Korėjos branduolinės programos.

JAV valstybės sekretorė Tokijuje susitiko su Japonijos premjeru Nao-to Kan. H. Clinton taip pat buvo pakviesta arbatos imperatoriaus Akihito ir jo žmonos Michiko rūmuose.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Ekonominio sąstingio metai kauniečius grąžina į turgus. Į modernias turgavietes pasuko ir dalis aukštesnes pajamas turinčių pirkėjų. Didžiausio šventinio šurmulio tikimasi prieš pat Velykas. Šis pavasaris turgaus prekičius užklupo šurmuliuojančius dėl reikalavimo diegti kasos aparatus. Tačiau nenumaldomai artėja Velykos, su kuriomis miesto turgavietės nedrąsiai sieja viltis, kad bent savaitei kitai atsigaus tikra, gyva prieššventinė prekyba: su privalomu „kindziuko“ skanavimu, tvirtesnio lukšto kiaušinių rinkimusi, derybomis ir nevaldiškais linksmybų švenčių linkėjimais. Be šito Kaunas liktų negyvas. Prekeivių viltis kursto ir pastarųjų metų pirkimo tradicijos: regis, kiaušrus metus veržėsi diržus, miestiečiai per Kalėdas ir Velykas linkę tuos diržus atleisti nors per vieną skylutę.

Nors Lietuva ir kitos Vidurio ir Rytų Europos šalys džiaugiasi ekonomikos augimu po pasaulinės finansų krizės, Pasaulio banko (PB) ir Tarptautinio valiutos fondo (TVF) atstovai pabrėžė, kad regionas vis dar atsilieka nuo kitų. PB atstovas T. Ahlers perspėjo, kad, nepaisant augančios ekonomikos, Lietuva ir kitos regiono šalys vis dar atsilieka nuo Vakarų. „Ir 2011–2013 metams numatomi vos truputį geresni rezultatai“, – Washington, DC teigė PB Europos ir Centrinės Azijos strategijos ir operacijų direktorius Theodore Ahlers. PB šiemet numato 3,3 Lietuvos bendrojo vidaus produkto (BVP) augimą, kitąmet – 3,1 proc.

Valstybinė mokesčių inspekcija (VMI) 175,000 gyventojų, kurie teisingai užpildė deklaracijas ir jas pateikė naudodamiesi elektroninio deklaravimo sistema, jau pervadė 70 mln. Lt gyventojų pajamų mokesčio permokos. VMI šiems gyventojams sudaro galimybę tikslinti jau pateiktas deklaracijas ir susigrąžinti didesnę gyventojų pajamų mokesčio sumą. Pajamas gyventojai turi deklaruoti iki šių metų gegužės 2 d.

Premjeras Andrius Kubilius teigia, kad užsibrėžtas planas šįmet iš šešėlinės ekonomikos atkovoti milijardą litų į biudžetą netgi viršijamas. Tačiau žinovai tuo nelinkę akiai tikėti. Pasak premjero, kovojant su kontrabanda jau pasiekta teigiamų rezultatų: pridėtinės vertės mokesčio per ketvirtį surinkta 86 mln. daugiau, nei planuota. A. Kubilius dėstė, kad svarbu kovoti tiek su stambiaja, tiek su smulkiaja kontrabanda. Klausiamas, ar tokie laimėjimai reiškia, kad nereikės persvarstyti biudžeto, A. Kubilius sakė, kad šiuo metu to daryti tikrai neketinama.

Tik 11 žmonių Lietuvoje praėjusiais metais gavo didesnę kaip 100,000 litų vidutinį mėnesio atlyginimą. 186,768 litų mėnesio alga daugeliui – nepasiekiamas svajonė. Tokia laimė pernai nusišypsojo tik vienam asme-

niui. Tiesa, tokia suma – be mokesčių, juos atskaičius atlyginimas turėjo siekti vos per 140,000 litų. Pasirodo, didžiules sumas galima gauti ir kitokiais būdais. VMI skelbia, kad vienas žmogus gavo net 34 mln. litų dividendų. Taip jis išvengė „Sodros“ mokesčių. Keturi Lietuvos gyventojai, turintys įmonių akcijų, praėjusiais metais gavo daugiau kaip 10 mln. litų dividendų. Valstybė nuo šio atlygio nuskaičiavo tik 15 proc. gyventojų pajamų mokestį.

Atlyginimams daugelyje šalies sektorių vis dar nejudant iš mirties taško arba kylant labai mažai, tačiau nuolat augant maisto, kuro ir šildymo kainoms, gyventojams teks susitaikyti su dar viena „dovana“ – pradedančiomis didėti paskolų palūkanomis. Lietuvos bankų sąjungos duomenimis, 2010 m. III ketvirčio pabaigoje paskolas turėjo pasiėmę beveik 716,000 šalies gyventojų. Palūkanų didėjimą nulėmusiu Europos centrinio banko sprendimu nesidžiaugia ir verslas – investuoti reikia žūtbūt, tačiau tai jau reikės daryti kur kas didesniais kaštais.

Į Lietuvos parduotuves jau iškeliavo pirmieji mėsos perdirbimo įmonėje „Biovela“ pagaminti mėsos konservai. Iki šiol rinkoje lietuviškų šios grupės produktų beveik nebuvo. Baltijos šalyse mėsos konservų suvalgoma apie 400 tonų per mėnesį. Tačiau „Biovela“ daugiausia vilčių sieja su Rytų šalimis: Rusija, Ukraina, Baltarusija, Kazachstanu, Azerbaidžanu ir kitomis. Mat vien Rusijoje mėsos konservų suvalgoma apie 30,000 tonų per mėnesį. Į naują konservų gamybos liniją „Biovela“ investavo beveik milijoną litų.

Viena didžiausių pasaulyje kompiuterinės įrangos gamintoja „Dell“ domisi galimybėmis investuoti Lietuvoje ir atidaryti vieną iš savo padalinių. Ar investuotojai pasirinks Lietuvą, priklausys nuo mūsų šalies darbo teisės lankstumo, tinkamos darbo jėgos pasiūlos ir mokestinės bazės.

PASAUULIS

Pasaulio banko (PB) vadovas perspėja, kad pasaulis yra „per vieną smūgį nuo išsisiautėjusios krizės“. Pasak Robert Zoellick, kylančios maisto produktų kainos yra pagrindinė grėsmė besivystančioms šalims, kurios rizikuoja „netekti kartos“. Tai PB vadovas pareiškė Washington, DC besibaigiant PB ir Tarptautinio valiutos fondo (TVF) pavasario sesijai. G20 finansų ministrai, kurie taip pat susirinko Washington, išpareigojo padėti naujosios vyriausybės Artimuosiuose Rytuose ir Šiaurės Afrikoje. R. Zoellick pritarė, kad parama šiems regionams yra gyvybiškai svarbi.

Didieji pasaulio centriniai bankai kalba apie tai, kad pigių pinigų era baigiasi ir nuo šiol bus einama pinigų politikos griežtinimo keliu. Šį mėnesį 25 baziniais punktais palūkanas jau padidinusio Europos centrinio banko valdančiosios tarybos nariai užsimena, kad palūkanos bus didinamos ir toliau. Investuotojų lūkesčiai, kad iki metų pabaigos palūkanos bus pakeltos dar 50 bazinių punktų, yra pagrįsti, pareiškė Ewald Nowotny, Austrijos centrinio banko vadovas. Apie tai, kad netrukus gali pradėti griežtinti pinigų politiką, turėtų pranešti ir JAV centrinis bankas FED. Birželį baigiasi antroji 600 mlrd. JAV dol. skolos vertybinių popierių supirkimo programa, o kol kas nėra jokių kalbų apie galimybę pratęsti programą.

Lenkijos gyventojams nuo gegužės 1 d. atsirandant galimybei be leidimo dirbti Vokietijoje, Austrijoje ir Šveicarijoje, gali išaugti emigracija, todėl po kelerių metų šaliai pritrūks darbo jėgos, rašo dienraštis „Gazeta Wyborcza“. Lenkijos darbo ir socialinės politikos ministerija numato, kad per trejus metus iš šalies išvažiuos dirbti į užsienį apie 400,000 žmonių, daugiausiai – iš vakarinių vaivadijų. Pasak žinovų, lenkai važiuos į Vokietiją dirbti tokius darbus, kurie pačių vokiečių nedomina. Vokiečiai Lenkijoje jau ieško medicinos seserų ir slaugių, inžinierių, informatikų, gydytojų, kvalifikuotų darbininkų. Nuo 2004 m. gegužės 1 d., kai Lenkija tapo Europos Sąjungos nare, iš šalies emigravo daugiau kaip 2,5 mln. žmonių.

TVF, Europos Sąjunga ir Europos centrinis bankas pritarė, kad Airijai būtų suteikta 4,5 mlrd. eurų finansinė pagalba. Kitą kartą Airijos ekonomikos būklė bus vertinama 2011 m. liepą. 2010 m. lapkričio pabaigoje buvo patvirtinta ES ir TVF 85 mlrd. eurų finansinė pagalba Airijai. Parama suteikiama mainais už tai, kad bus vykdoma šalies ekonomikos ir finansų atstatymo programa.

Japonijos automobilių bendrovė „Toyota“ pirmą kartą nuo praėjusio mėnesio įvykusio žemės drebėjimo atnaujino gamybą visose savo įmonėse Japonijoje. Nepaisant to, didžiausia automobilių gamintoja pasaulyje teigia, kad dėl detalių stygiaus gamyba bus perpus mažesnė už įprastą. Pasak „Toyota“ atstovų, nuo kovo 11 d. bendrovei buvo sunku gauti apie 150

skirtingų rūšių detalių ir dėl to ji nepagamino apie 260,000 automobilių. Dėl detalių trūkumo „Toyota“ pranešė šį mėnesį pristabdysianti gamybą savo įmonėse Šiaurės Amerikoje ir Europoje.

Jungtinių Valstijų prezidentas Barack Obama ragina didinti mokesčius pasiturinčioms šeimoms, apkarpyti vyriausybės išlaidas ir taip sumažinti didžiulį JAV biudžeto deficitą. Praėjusią savaitę B. Obama pristatė mokesčių didinimo ir išlaidų apkarpyimo planą, pagal kurį iki 2023 m. šalies biudžeto deficitas sumažėtų 4 trln. JAV dol. Respublikonai griežtai priešinasi bet kokiems mokesčių didinimams. Numatoma, kad šiemet JAV biudžeto deficitas išaugs iki 1,5 trln. JAV dol.

Japonijos centrinio banko vadovas teigia, kad liepos–rugsėjo mėnesiais šalies ekonomika augs, nes Japonija atsigaus po žemės drebėjimo ir cunamio padarytos žalos. Šalies finansininkai teigia, kad Japonijai nebus problemų finansuoti atstatymo darbus. Numatoma, kad nuo balandžio iki birželio Japonijos ekonomika susitrauks.

Naujojo Pasaulio prekybos centro statybos Manhattan, New York mieste, pačiame įkarštyje. Prisimindami rugsėjo 11-osios išpuolį ir siekdami kuo didesnio saugumo, projektuotojai panaudojo pažangiausias technologijas. Projektą, apimančį pastatus, memorialą, muziejų ir požeminę traukinių bei metro stotį, sukūrė keletas architektūros įmonių. Svarbiausią ir aukščiausią pastatą „One WTC“ projektavo daugiau kaip 60 architektų. Šis 541 metro aukščio statinys su spiralės formos antena bus aukščiausias dangoraižis visose JAV. Nauji statiniai išsidėstys aplink vietą, kurioje anksčiau stovėjo „Bokštai dvyniai“ (Twin Towers). Dėl lėšų trūkumo daugumos pastatų statybos vėluoja. Juos baigti tikimasi pritraukus naujų investuotojų ir būsimų pastato nuomininkų.

Šokių mokytojas arba kas tas „Rolenderis“?

KARILĖ VAITKUTĖ

„Onyte, einam su manim pašokti, visokių šokių galim greit išmokti...“ – galvoje skamba girgždanti trisdešimtųjų plokštelė su Dolskio balsu. Gal ir galima, tik šokių mokytoją gerą turėti reikia. Žiūriu į „Grandies“ tautinių šokių ansamblio baletmeisterį Gintarą Grinkevičių, pasakojantį apie lietuviškus šokius, ir matau, kaip dega jo akys. Vadinas, iš pašaukimo žmogus dirba. Ir tikrai – visokių šokių su juo išmokti galima. Ne tik lietuviškų, ne tik liaudies, bet ir Lotynų Amerikos, ir baletų. Ne veltui tikriausiai jis – baletmeisteris...

Jis surado „Grandį“, o „Grandis“ – jį

Juokas juokais, o iš tikrųjų Gintaras, kaip ir nemaža dalis trečiosios bangos imigrantų, į Ameriką važiavo laimės ar geresnio gyvenimo ieškoti. Atvyko 1994 metais laikinai, kaip pats sako – dvejiems metams, o štai jau beveik du dešimtmečius čia gyvena. Kiek tos laimės rado – nežinia, bet surado „Grandį“, o „Grandis“ – jį. Gal pradžia ir sunkesnė buvo, tačiau dabar, atrodo, tiek baletmeisteris, tiek šokėjai yra patenkinti.

Ne tiek daug iš Lietuvos atvykusiųjų dirba šioje šalyje pagal savo profesiją, tačiau Gintaras – vienas iš tų, kurie neprarado įgytų mokslų ir darbo patirties. Lietuvoje baigęs Klaipėdos universiteto Menų fakultetą ir įsigijęs choreografo specialybę, buvo paskirtas į tuometinę Mažeikių muzikos mokyklą. Vėliau mokyklą skilo į dvi: muzikos ir choreografijos. Gintaras išdirbo choreografijos mokykloje šešerius metus, o paskutiniuosius, prieš išvykstant į JAV, buvo mokyklos direktoriumi. Be to, dirbo vaikų ir jaunimo šokių ansamblio „Kauškutis“ baletmeisteriu. Viską sakosi palikęs dvejiems metams, tačiau taip ir nebegrįžo. Dabar dirba ne tik su „Grandimi“, bet ir šokių studijoje „Masterica“, kur moko mažus vaikus baletui bei Lotynų Amerikos šokių. Dirba ir su suaugusiais, kurie ateina mokytis šokių savo malonumui. Čikagoje Gintaras yra mokęs ir Tatjanos Mazur mokykloje „Mazur Dance“ ir sakosi, kad

geresnės baletų mokytojos už Tatjaną var-gu ar rasi – jos mokinės beveik visą laiką laimi baletų konkursų New York apdovanojimus.

„Grandį“ Gintaras surado gana paprastai. 1994 metais „Grandis“ buvo atvažiavusi į dainų ir šokių šventę Lietuvoje ir „Kauškučio“ ansamblis ją globojo. Susipažino su Irena Smieliauskiene dar Lietuvoje, o vėliau, atvykęs į Čikagą, jai paskambino. Tuomet su „Grandimi“ jau buvo pradėjusi dirbti Violeta Fabianovich, kuri ir pakvietė Gintarą mokyti grandiečius. Nuo to laiko baletmeisterio ir šokėjų keliai nebeišsiskyrė.

Pareigos: „šlifutojas“

Su „Kauškučio“ meno vadove Jolanta Tenoliene.

O ką ansamblyje veikia šokių mokytojas, ką – meno vadovas, ką – baletmeisteris? Juk dauguma šokių ansamblių Čikagoje turi tik šokių vadovus ir mokytojus, o „Grandis“ kažkaip labai „poniškai“ – dirba su baletmeisteriu. Koks čia baletas, klumpakojį šokant? Gintaras aiškina, jog baletmeisterio terminas galbūt užsilikęs nuo senesnių laikų. Tuomet, kai Klaipėdos universitetas dar konservatorija buvo, choreografo specialybė vadinosi baletmeisterio-pedagogo. O dabar yra taip, kaip kam patinka. Svarbu, kad visi savo darbą dirbtų. V. Fabianovich, „Grandis“ meno vadovė, sako Gintaras, yra viso

ansamblio siela. Ji atsakinga už visą ansamblį, už šokius, koncertų programas. Be to, Violeta kartu su Gintaru yra studentų ratelio mokytojai. Kiekvienas ratelis „Grandyje“ turi savo mokytojus. Vaikučių ratelį moko Daina Matusaitienė ir Vitalija Ivinskis; vaikų ratelį – Dalia Bilashyte-DeMuth ir Elena Maurukienė, vaikų ratelio mokytojų padėjėjos – Lina Nicklin ir Julija Deuschle; jaunių ratelį – Rima Birutienė ir Monika Mikulionytė, o veteranų ratelį – Vida Brazaitytė. Tačiau baletmeisteris dar ir, kaip pats sako, „šlifuoja“ visų ansamblio ratelių šokėjus, žiūri, kad jų žingsniai ir judesiai būtų atlikti tiksliai. Ir čia jau į šoną

ra valandų. Nebuvo grandiečiai įpratę prie Gintaro iškeltų reikalavimų, oi, nebuvo. Ypač sunku su jauniais dirbti buvo – prisipažįsta šokių mokytojas. Reikėjo visus žingsnius iš naujo išmokyti, nes nei polkos, nei dvigubo taip, kaip reikia, pašokti jie nemokėjo. Šokis juk kaip tarmė. Dzūkai – vienaip, aukštaičiai – kitaip. Visi lietuviškai, tačiau šiek tiek savaip. Taip ir su polka, ir su suktiniu, ir su klumpakoju – kiekvienas etnografinis regionas savo „prieskonių“ į šokį priberia. O išeivija, kaip choreografe Laimutė Kisielienė yra pasakiusi, tarytum penktas etnografinis Lietuvos regionas – savaip buvo išmokę straksėti. Žinoma, pripažįsta Gintaras, negali pasakyti, kad jie neteisingai šoko, kiekvienas regionas, tarp jų ir išeivija, turi išlaikyti savo savitumus. Tačiau sceniniuose šokiuose jau ir Lietuvoje žingsniai suvienodinti – keliame koją „lietuviškai“, o ne dzūkiškai, aukštaitiškai, suvalkietiška ar „išeivietiška“. Taip jau yra nuo prof. Juozo Lingio laikų: sceninis šokis gali atspindėti regioną savo drabužių ir šokio maniera, tačiau žingsnis – polkos, dvigubas ar kitoks – turi būti suvienodintas. Na, o kokie dar skirtumai tarp „Kauškučio“ ir „Grandies“? „Kauškučio“ vaikai šoko labai gerai, tiesiog nuostabiai, tačiau čionykščiai lietuviukai, išėję į sceną, ne tik šoka, bet ir dar kažin kokią šilumą skleidžia. Tai Gintaras pastebėjo dar pats Lietuvoje gyvendamas, pamatęs išeivijos šokėjus. Na, ir dar vienas skirtumas, anot šokių mokytojo, yra tai, kad išeivijos šokėjai smalsesni. Po šiai dienai Gintaras prisimena Audrių Polikaitį, kuris ypač daug klausimų turėdavo.

„Grandis“ – labai pajėgus ansamblis. Patys vadovai, kartą „Dainavos“ stovykloje susirinkę ir pažiūrėję nufilmuotą medžiagą, nustėbo, kad „Grandis“ savo 45-mečiui tokius techniškai sudėtingus šokius kaip Juozo Lingio „Kūlimo šokis“ ar Buterlevičiaus „Dunda grindys“ puikiausiai sušoko. Kitų ansamblių vadovai nė tikėti nenorėjo, kad grandiečiai daugiau už juos nerepetuoja, tik tą patį vieną kartą per savaitę. Gintaro nuomone, kuo sudėtingesnius ir sunkesnius šokius mėginsi šokti, tuo greičiau aukščiau kilsi.

„Grandis“ neužmiršta savo senų šokių, bet visą laiką į programą nori įtraukti ką nors nauja. Paskutiniu metu „Grandyje“ dirba iš Lietuvos atvykusi Vitalija Ivinskienė, kuri pati kuria labai gražius šokius. Gintaras sako, kad ir muzikos naujos – „neofolk“, su roko priemaišomis – bandoma įtraukti, pavyzdžiui, šokiuose „Gervelė“ ar „Polka op-op“, nes šokėjams patinka tokie dalykai.

Šokiai be „pagrindo“ ir šokiai su „pagrindu“

Laikas išsiaiškinti, kuo skiriasi liaudies nuo tautinių, tautiniai nuo folklorinių, šie nuo neofolklorinių, o pastarieji nuo sceninių šokių. Ir apskritai, kas ta polka, krakoviakas ir rolenderis? Gintaras aiškina paprastai: yra folkloras, lietuvių liaudies folkloras – rateliai, šokiai ir žaidimai. Folklorinius šokius šoka folkloriniai ansambliai, kurių Lietuvoje kiekviename kieme rasi, o Amerikoje – nėra. Tik gal Boston mieste yra vienas toks.

Nukelta į 15 psl.

Šokių mokytojai Dainavoje.

Gyvenimo nuotrupos

JUSTINAS PIKŪNAS

Nr. 7

Per daug artimųjų esu praradęs, gal todėl esu per daug giliai jautrus ir neramus. Kenčiu jaudulį dėl jų ir jos, dėl savo neaiškaus ir nenuspręsto likimo.

Ši fortūnos smūgį pasiryžtu stoiskai iškęsti, vis dar palaikydamas viltį į savo asmens laimę. Jaučiu vidinę kietą kovą, man sunku ją pakelti, kai chaoso joje yra tiek daug. Tačiau ar tam aš gimiau, augau, studijavau, kad ir šį kartą suklupčiau? Pasibaigus Sorbonos mokslo darbams, kone ašarose apleidau Paryžių – sugrįžau į senąją Miuncheną. Per mažiau nei metus laiko šis miestas stebėtinai atgijo ir pagražėjo. Parduotuvės pagausėjo, vitrinos švietė, griuvėsius jau buvo sunku atrasti. O jų tiek daug riogsojo. Žmonių veidai lyg šviesesni, jie vaikšto pamažiau. Matyt, skubėti nėra kur. Mokosi vėl džiaugtis gyvenimu.

Nepaisant į dokumentų trūkumo (turėjau tik Prancūzijos vidaus pasą), aš Sorbonos un-to ruošiamos specialiu traukiniu ekskursijos į Italiją neatsisakau. Traukinyje italas tikrino šį vidaus pasą – užspaudė antspaudą be jokio klausimo. Palengvėjo man širdis – matysiu Romą. Noriu pasisemti visko, kas tik įmanoma pirm negu reikės apleisti Europą – gal emigruojant į JAV. Juk brolis Stasys jau ten. Nelemtų politinių motyvų verčiamas turėsiu apleisti Europą. Juk jos centre yra bočių žemė, ten tėvų, jauniausio brolio kapai – niekuomet neatsisakysiu sugrįžti į savo Tėvynės padangę. Visa siela trokštu jai tarnauti. Deja, tas kelias sugrįžimui neatsiveria, tremtis nepaminomai ilgėja... Kodėl Lietuvoje vis liejasi kraujas? Kodėl Apvaizdos širdis tokia kieta jai?

Nors daug kas prošvaistes mini, realios tikrovės žvilgsniu realių prošvaisčių nematau. Tai verčia ieškoti gyvenimo nišos toli, toli, kitame kontinente... Kiek nusiraminęs po kelių dienų Miunchene pradėjau tikrąjį pasiruošimą emigracijai – renku dokumentus, lankau emigracijos įstaigas, kalbu su pareigūnais... Man pavyksta atgaivinti seną emigracijos bylą. Atsisveikinu artimuosius bičiulius, buvusius kaimynus. Didelės jų dalies jau nebuvo... Emigracijos bangos nunešė juos kažkur į Ameriką, į Australiją, kitur... Galop, jos įtraukė ir mane. Pakeisiu kontinentus ir ten ieškosiu asmeninės sėkmės, saugesnės darbo aplinkos, dieviškosios palaimos.

1950 metų gruodžio 11 d. karinis JAV laivas šokinėjo per vėlyvo rudens bangas, aš jame tūnojau. New York pamačius pamažu atsivėrė Naujojo Pasaulio panorama. Prieš išvažiuojant į Detroit, aplankau Long Island gyvenantį Zenoną Prūsą, New York – Juliją Skiparytę. Tai mano Vokietijos meto nuoširdūs draugai. Porą dienų prieš šv. Kalėdas išvykstu į Rochester susitikti su pussesere Mary(te) ir pusbroliu Petru Pikūnu. Dieną prieš 1950 metus Detroit at randu brolių Stanislovą. Po Naujųjų metų planuoju vykti į Čikagą ir ten pradėsiu ieškoti darbo. Tuo tarpu Detroit susipažinau su iškiliu katalikų veikėju dr. Pranu Padaliu. Jį aplankiau nuvažiavęs į University of

Detroit (UD) ir atradęs jo kabinetą. Jis mane maloniai priėmė, supažindino su Psichologijos departamento direktoriumi ir stebuklai prasidėjo. Taigi, į Čikagą važiuoti nereikėjo. Užteko poros ilgų interviu su dr. A. Schneiders. Vėliau sužinojau, kad buvo keli kiti kandidatai, tarp jų – vienas lietuvis. Po 7 savaičių pavasario semestre pradėjau dėstyti Bendrosios psichologijos kursą. Dar po 7 ar 8 savaičių gavau kitiems mokslo metams dėstymo sutartį.

Neriu į veiklos sukurius Amerikoje, atgyju gausiose lietuvių organizacinės veiklos bangose. Ateitininkai, Detroit lietuvių organizacijų centras, UD sambūriai... Atsimenu, atkuriant Studentų ateitininkų sąjungą (SAS) tremtyje, savo kalbose dažnai cituodavau Lietuvos poetų žodžius. Nuo Maironio iki Bernardo Brazdžionio: „Tas ne lietuvis, kurs Tėvyne/ bailiai, kaip kūdikis, ap- leis,/ kuris pamins, ką bočiai gynė/ per amžius milžinų keliais“. Arba „Tavo veidas kančių išvagotas,/ o širdy – kruvinoji žaizda,/ Tu vergijos ilgos nukamuota,/ mano žirdžiai tu amžiais šventa“. Maironio „O vistiek Lietuva,/ juk atbus ji kada,/ ne veltui ji tiek iškentėjo/ skaudūs pančiai nukris/ miegas kraujas užvirs.../ nes kryžius gyvatą žadėjo“. Berods, Brazdžionio „Lietuva, Lietuva/ Tu kaip saulė gyva/ ir už rudenio debesio juodo.../ tarp benamių sūnų,/ tarp klajojančių genčių/ Tu buvai ir esi man paguoda“. Bradūno: „Lietuvi, kančios ištremtųjų/ ir kraujo lašai/ tebūnie priešai gyvųjų,/ kurią širdin įsirašai:/ Kantrybė, darbas ir kova,/ ir vienas tikslas – Lietuva.“ Krėvės: „nors ir gera jam buvo sve- timoj šaly, tačiau namopi plaukė bernelio godos“.

Darbas ir pasiekimai

Visą gyvenimą – tiek jaunystėje, tiek ir studijų metais, tuo labiau vėliau – darbo metais universitete – jaučiau energijos ribotumą. Norėjau dirbti ilgiau, bet reikėjo daryti pertraukas. Dažni gerklės skausmai ir gripo atvejai silpnino mane. Buvau nevalgius, o valgių pasirinkimas namuose buvo labai ribotas. Ir suaugęs nedaug svėriau – apie 132 svarus. Dažnai svarstyklės sviro žemiau 60 kg. Pagal mano 5'9" ūgį buvau vien kaulai ir raumenys. Dar truputis smegenų, kurie talpino ir nemažai idealų, troškimų bei lūkesčių, bet šie svorio nedidino. Kankino slogos, inkstų skausmai ir dažni temperatūros pakilimai. Nuo Austrijos dienų, o gal ir anksčiau, buvau alergijos apimtas, dažnai sirguliavau, todėl negalėjau daug valandų per dieną dirbti. University of Michigan (Ann Arbor, MI) klinikose tiriant pasirodė ištisas patinimų plotas. Gydytojas pajuokavo: „Mėnulyje tau būtų gera gyventi.“

Universitete buvo gana sunku skaityti 3 ar 4 paskaitas per dieną, užsiimti plačiais moksliniais tyrimais, organizuoti knygų arba sudėtingų straipsnių rašymą. Daug ką dariau paskubomis.

Bus daugiau.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

ŠVENTADIENIS

Verbų sekmadienis

„Osana“ ir mirtis – Jėzaus lemtis

KUN. VYTENIS VAŠKELIS

Verbų sekmadienį Bažnyčia taip sumaniai sujungia Kristaus išaukstinimą ir Jo kančią ant kryžiaus, kad jie tampa iki tolimiausių visatos ribų vilnijančiu šauksmu: „Visų laikų Žemės gyventojai, neužmirškite, kad jūs savo nuodėmėmis ant kryžiaus pasmerkėte Tą, kuris vienintelis ateina Viešpaties vardu!“ (Mt 21, 9).

Dievo žodis neklaidingai moko, kad visi žmonės nusidėjo: „Todėl kaip per vieną žmogų nuodėmė įėjo į pasaulį, o per nuodėmę mirtis, taip mirtis prasiskverbė į visus žmones, nes visi nusidėjo“ (Rom 5, 12). Bėgantys amžiai savaime nenutolina žmonijos nuo pirmapradės Adomo ir Ievos kaltės padarinių. Pasak šv. Tomo Akviniečio, mes visi Adome esame kaip vienas vieno žmogaus kūnas. Ačiū Dievui, kad pirmųjų tėvų nuodėmė, kuri pažeidė kiekvieno žmogaus prigimtį, per Kristaus klusnumą (Rom 5, 19) neteko savo kerinčios galios, ir mes nesame pavaldūs nuodėmės viešpatavimui, kuri mus vestų į mirtį. Priešingai – tiems, kurie vadovaujasi Kristaus mokslu, dieviškoji malonė viešpatauja teisumu, kurio galutinis tikslas – amžinojo gyvenimo pilnatvė Jame (Rom 5, 21).

Natūralu, kad mūsų žmogiškai prigimčiai nepalyginti maloniau žengti šalia Mesijo Verbų sekma- dienio džiaugsmingoje procesijoje, nei su Juo savo kasdienybėje nešti gyvenimo pareigų kryžių. Tačiau jei tikintysis nenusuka savo vidi- nio žvilgsnio nuo Mokytojo Jėzaus – jis skaito Dievo žodį, meldžiasi ir, nepaisydamas pagundų, nekeičia savo pasiryžimo gyventi taip, kaip moko Jis, tada žmogus savo gyve- nime mato ne tik Jo kryžių, bet Jį Patį ant kryžiaus, tai yra nukryžiuotą Meilę, kuri su ramybe sako: „Nebijok sunkumų, mylėk mane ir sek manimi.“

Vienas krikščioniškų knygų autorius drąsina: „Mylimasis, žinok,

kad kryžius pagamintas ne iš plunksnų ir neaptrauktas švelnia medžiaga, jis sunkus ir nepatogus nepaklusniems pečiams, jis ir ne geležinis, nors baimė tavo vaizduotėje nutapė jį metalinėmis spalvomis. Tai medinis kryžius, kurį žmogus gali panešti, nes skausmų Vyras pir- masis jį išbandė. Paimk kryžių ir Dievo Dvasios padedamas, tu jį pa- milsi ir tapsi lyg Mozę, kuris panie- kinimą dėl Kristaus vertino labiau nei Egipto turtus. Atmink, kad jį nešė Jėzus, ir jis maloniai kvepės. Atmink, kad jį greitai pakeis karūna ir ateinančios šlovės žvilgsys pa- lengvins dabartinį skausmą. Vieš- pats tepadeda tavo dvasiai nusilenkti dieviškai valiai ir su šventa ir nuo- lankia širdimi sekti Nukryžiuotąjį. Tvirtai laikykis Kryžiaus ir sužinosi Jo žaidžų paslaptį.“

Nors Viešpačiui Jėzui, jojančiam ant asilaičio Jeruzalės gatvėmis, buvo metamos medžių šakos ir Jam skanduojama: „Osana Dovydo Sū- nui!“, bet šis Jo pagarbinimas negali prilygti Velykų šlovei, nes tuomet Prisikėlusįjį sveikino ne tik visa kūriniųja ir dangiškoji Jeruzalė, bet ir Tėvas su Šventąja Dvasia. Neblės- tantis džiaugsmas įsiviešpatavo Švč. Trejybės Širdyje, nes buvo žinoma: antrą kartą laikų pabaigoje Dievo Sūnus su didžia garbe ateis į Žemę ne jos vaikų savo krauju atpirkti, bet savuosius iš šio pasaulio surinkti (Mt 24, 31), idant jie su Juo amžinoje vienybėje pasiliktų (Tes 4, 17).

Tačiau kol mums dar nesuteikta lemtingoji galimybė peržengti savo asmeninių Velykų slenkstį, tol mes esame (ne tik gavėnios metu, bet visą šį laikinąjį gyvenimą) malonės kvie- čiami labiausiai branginti Kristaus kentėjimus ir Jį garbinti už juos, nes per juos mums atsivėrė nauja realy- bė: pažinti savo tikrąjį geradarį Jėzų, Jį pamilti, Jam gyventi, su Juo nu- mirti ir Jame prisikelti. Ar tikime šių dalykų tikrumu?

Bernardinai.lt

„Saulutė“ ieško vilties spindulėlių

Per Lietuvos vaikų globos būrelį „Saulutė“ galima paremti pasirinktą vaiką Lietuvoje. Rėmėjas, paaugęs 30 dol. per mėnesį (t. y. 360 dol. per metus), gauna vaikų aprašymą, nuotrauką ir adresą. Jei nori, rėmėjas gali su vaiku, šeima susirašinėti, aplankyti (tai nėra būtina). Po metų rėmėjas gali toliau remti arba nutraukti paramą. Remiamo vaiko padėčiai pasikeitus, taip pat galima nutraukti paramą.

Norintys įsijungti į „Saulutės“ pasirinkto vaiko rėmimo programą, kviečiami atsiųsti savo vardą, adresą, telefono numerį ir el. pašto adresą bei 360 dol. auką (visą arba dalimis). Čekį rašyti: „Saulutė“ arba „Sunlight Orphan Aid“ ir siųsti adresu: 414 Freehauf St., Lemont, Illinois 60439.

Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių.

Robertas gyvena su mama dviejų kambarių bute. Gyvenimo sąlygos yra normalios, tačiau Roberto šeima nuolat jaučia pinigų stygių. Mama dėl savo sveikatos būklės (inkstų tuberkuliozė) negali dirbti, ji gauna invalidumo pensiją bei socialinę pašalpą. Lėšų nepakanka normaliai maitintis, sumokėti mokesčius ir vaistams įsigyti.

Robertas lanko vidurinės mokyklos 12 klasę. Jis domisi gamtos mokslais, istorija, anglų kalba. Mėgsta žiūrėti gamtos laidas per TV. Robertui labai patinka žaisti krepšinį, programuoti. Jis – linksmas, draugiškas ir optimistiškas, kūrybingas jaunuolis, lengvai bendraujantis su įvairaus amžiaus žmonėmis.

Mama stengiasi suteikti Robertui galimybę bendrauti su draugais, mokytis. Nėra paprasta gyventi iš menkų pajamų, nes nepakanka lėšų socialiai pavalgyti, nusipirkti drabužių – daugiausia perka dėvėtus.

Ūla gyvena su tėvais nuomojame dviejų kambarių bute Šiauliuose. Ūlos mama serga epilepsija, turi kitų rimtų sveikatos problemų. Gauna invalidumo pensiją.

Ūla eina į vaikų darželį (už jį moka tik pusę kainos, nes mama invalidė). Kaip ir kiekvienam vaikui, Ūlai patinka piešti, šokti, žaisti. Mergaitė yra rami, tačiau greitai supyksta. Jautri, dažnai verkia, ypač jei kas pakelia balsą.

Mama kilusi iš 6 vaikų šeimos. Tėvas yra bedarbis, ieškosi darbo, tačiau kartais pavyksta gauti tik atsitiktinius trumpalaikius darbus. Dėl menkų pajamų Ūlos mama atsisakė visų būtinų mokamų procedūrų ir

maisto papildų. Finansinė parama reikalinga Ūlai geresniam maistui, aprangai, avalynei įsigyti, kadangi skurdžiai gyvenanti šeima negali sau to leisti.

Tadas gyvena Prienų rajone. Mokosi pagrindinės mokyklos antroje klasėje. Gyvena kartu su mama, trim broliais ir sesute. Berniuko tėvas miręs, mama nedirba, todėl šeimos materialinė padėtis yra sunki.

Berniukas mokosi gerai, jam labiausiai sekasi matematika ir lietuvių kalba. Tadas mėgsta skaityti, tačiau jam sunkiai sekasi pasakoti, reikšti savo mintis. Tadas mielas, draugiškas ir nuoširdus, mėgstamas ir klasės draugų, ir vyresnių mokinių. Jis geranoriškas, gerbia kitus, stengiasi būti stropiu mokiniu, padaryti visas užduotis, aktyviai dalyvauja pamokose. Tadas labai sportiškas vaikas, mėgsta žaisti įvairius žaidimus. Labai judrus pertraukų metu. Jis trokšta dėmesio, gero žodžio, mėgsta sulaukti pagyrimų už jo gerą elgesį, pasiekimus ar padarytus darbus. Po pamokų berniukas lanko sporto ir kūrybinius užsiėmimus.

Mama stengiasi sūnų aprūpinti mokymosi priemonėmis, domisi jo elgesiu, mokymosi rezultatais, daug bendrauja su klasės mokytoja, sprendžia iškilusias problemas. Šeimoje mamos ir vaikų tarpusavio santykiai grindžiami tarpusavio pagarba, rūpinimusi vienas kitu, geranoriškumu.

Edvinas su tėčiu ir jaunesniu broliu gyvena Prienų rajone, nuomojame name. Jis mokosi pagrindinės mokyklos trečioje klasėje pagal adaptuotą programą. Berniuko tėvai išsiskyrę.

Edvinui pripažintas nežymus protinis atsilikimas. Jo žodynas

skurdokas, bendros žinios ribotos, neišlavėjusi kalba, skaito neraiškiai, teksto prasmę suvokia ribotai. Rašydamas daro klaidų.

Vaikas labai jautrus, jam trūksta mamos meilės. Jis draugiškas ir nuoširdus, mėgstamas ne tik klasės draugų, bet ir vyresnių mokinių. Jis stengiasi būti stropiu mokiniu, daryti visas užduotis. Jis visada stengiasi aktyviai dalyvauti pamokose, atsakinėti į mokytojo klausimus. Mokytiis vaikui sudėtinga, nes jis sunkiai susikaupia. Edvinas – ramus, drausmingas vaikas. Dažnai užkalbina mokytojus per pertraukas, nori būti pamatytas, išgirstas ir suprastas, trokšta dėmesio, gero žodžio, mėgsta sulaukti pagyrimo už jo gerą elgesį, pasiekimus ar padarytus darbus. Po pamokų berniukas lanko šokių būrelį, sportuoja, mokosi eismo taisyklių, daro įvairius rankdarbius.

Tėtis dirba, tačiau šeimos materialinė padėtis yra sunki. Tėvas stengiasi sūnų pilnai aprūpinti mokymo priemonėmis, domisi vaiko elgesiu, mokymosi rezultatais, daug bendrauja su klasės mokytoja, sprendžia iškilusias problemas.

Karina kartu su mama gyvena Vilniaus rajone. Šeimoje auga 5 vaikai. Gausi šeima gyvena trijų kambarių name, gyvenimo sąlygos paten-

kinamos, trūksta lėšų remontui užbaigti.

Karina mokosi vidurinėje mokykloje. Ją domina muzika ir fizinio lavinimo pamokos. Tai judri, draugiška, tvarkinga mergaitė, greitai gaudosi naujuose dalykuose. Mėgsta būti geriausia. Patinka puoštis, mėgsta daryti šukuosenas ir makiažą ne tik sau, bet ir draugėms.

Mama bedarbė, todėl šeima gyvena iš socialinių pašalpų šeimai. Dėl lėšų stygiaus nepajėgia nupirkti vaikams batų, rūbų, pilnai aprūpinti juos mokymosi priemonėmis. Nepakanka pinigų nupirkti maistui, buitės prekėms.

Arnoldas gyvena su mama, 8 metų sesute Anastazija ir studente sese Viktorija trijų kambarių name. Gyvenimo sąlygos blogos, šeima nuolat jaučia pinigų stygių (tėvas mirė 2006 m.). Mama bedarbė, todėl mažos šeimos pajamos neleidžia tinkamai tenkinti vaikų poreikių.

Arnoldas lanko Vilniaus M. K. Čiurlionio menų mokyklą. Jis domisi daile, muzika, geografija, literatūra. Arnoldas groja birbyne, mėgsta pats kurti muziką, piešti tušu ir pieštukais (siunčia piešinius į vaikų žurnalus). Meniškos sielos, linksmas, draugiškas. Kūrybingas, rašo eilėraščius, mėgsta skaityti knygas. Turi lakią vaizduotę. Nekonfliktiškas.

Mama stengiasi padėti Arnoldui atskleisti jo gabumus, mokytis. Nė lengva gyventi iš menkų pajamų, trūksta lėšų socialiai pavalgyti, nusipirkti drabužių.

Aušra gyvena Vilniaus rajone, Liepynų kaime. Mokosi Nemėžio Šv. R. Kalinausko gimnazijos trečioje klasėje. Aušra gyvena mediniame drėgname name be patogumų (namas avarinis) kartu su mama ir mažamete sesute Gabriele. Tėvas miręs nuo tuberkuliozės. Mergaitės žinios geros, mėgstami dalykai – muzika, dailė ir kūno kultūra.

Mergaitė yra jautri, ramaus, uždaro būdo. Nelinkusi bendrauti su nepažįstamais žmonėmis, yra užsispyrusi siekiant savo užsibrėžto tikslo. Labai mėgsta muzikines programas, domisi šokiais ir muzika, tačiau po pamokų jokių užsiėmimų nėlanko.

Aušra dažnai serga peršalimo ligomis. Šeimos gyvenimo sąlygos labai sunkios, tačiau išsinuomoti būstą neturi lėšų. Mama nepajėgia pilnai aprūpinti mokymosi priemonėmis, negali nupirkti vaistų, užtikrinti saugių, šiltų gyvenimo sąlygų, turiningo mergaitės laisvalaikio.

Šokių mokytojas arba ...

Atkelta iš 12 psl.
Garsiausias visų laikų folklorinis ansamblis Lietuvoje yra „Ratilio“. Folkloriniai šokiai šokami taip, kaip juos kaimuose žmonės šoko, o folklorinių ekspedicijų dalyviai pamatė, surado ir aprašė. Tokių šokių yra surinkta devynios galybės. Taigi folkloriniai ansambliai šoka autentiškus, nepakeistus, nestilizuotus ir niekaip kitaip „nepagražintus“ šokius. O štai sceniniai lietuvių liaudies šokiai – tai jau visai kitas reikalas. Šie yra autorių – baletmeisterių, choreografų – sukurti ir gali būti net be jokio folklorinio pagrindo. Kaip tai – be pagrindo? Gintaras teigia, kad, pavyzdžiui, dauguma polkų yra be folklorinio pagrindo. Tai – pasilinksminimo šokiai. Daug vaikų ratelių ir žaidimų – be pagrindo. Visi soliniai šokiai, t. y. tokie, kuriuose šoka viena pora ar vienas šokėjas, yra be pagrindo, nes lietuviai tokių šokių apskritai nešoko. Daug ir „Lietuvos“ ansamblio baletmeisterio J. Lingio šokių yra „aukso fonde“, tik juos ne visus išėivija žinojo. Su Lietuva beveik niekas išėivijoje sovietiniais laikais nebendravo ir autorių sukurtų šokių nežinojo. Gal tik „Grandinėlės“ vadovas Liudas Sagys su J. Lingiu turėjo artimą ryšį ir todėl kai kurių naujesnių šokių yra savo šokėjus išmokęs.

Koncertas skirtas žymiai choreografei

O naujus, gražius, įdomius šokius iš dabartinės Lietuvos „Grandis“ mielai priima. Štai ir šiemetinis koncertas bus skirtas labai žymiai Lietuvos choreografei Tamarai Kalibataitei, mirusiai pernai. Gintaras pasakoja, kad T. Kalibataitė buvo nuostabus žmogus. Ji ilgą laiką dirbo su J. Lingiu, šoko „Lietuvos“ ansamblyje, buvo solistė, vėliau, kai nebešoko, Elena Morkūnienė ją pakvietė dirbti į Vilniaus universiteto Dainų ir šokių ansamblį antrąja baletmeisterė. E. Morkūnienei mirus, T. Kalibataitė tapo ansamblio vyriausiąja baletmeisterė ir ilgus metus dirbo su šiuo ansambliu. Tikriausiai daug kas dar iki šių dienų prisimena Vilniaus universiteto ansamblio koncertą Čikagoje 1989 metais. Tuomet buvo proga pamatyti T. Kalibataitės šokius, kuriuos atliko šis nuostabus ansamblis. T. Kalibataitės šokiai saviti, santūrūs, įdomūs, išsiskiria iš visų kitų autorių šokių. Pernai metais, kai T. Kalibataitė mirė, Gintarui kilo mintis surengti jos sukurtų šokių koncertą. Iš pradžių pasiūlė tai padaryti Tautinių šokių institutui, tačiau šiam nesutikus, šį sumanymą

Violeta kartu su tėvais gyvena Vilniaus rajone. Šeimoje auga 6 vaikai – vyriausiam broliui 17 metų, jauniausiai sesutei 2 metukai. Gausi šeima gyvena dviejų kambarių bute.

Violeta mokosi pirmoje klasėje, ją domina vis nauji dalykai, mėgsta piešti, dainuoti patinka skaityti. Yra šneki ir gabi mergaitė. Mergaitė – draugiška, imli. Po pamokų jokių užsiėmimų nelanko.

Abu tėvai bedarbiai. Šeima gyvena iš socialinių pašalpų ir išmokų vaikams. Gyvenimo sąlygos sunkios, nes dėl lėšų stygiaus nepajėgia nupirkti batų, rūbų, pilnai aprūpinti mokymosi priemonėmis. Jaučia nuolatinį pinigų stygių, nepakanka jų

vykdyti apsiėmė „Grandis“. Grandiečiai apjungė visas šokių grupes Čikagoje ir pasikvietė Cleveland „Švyturį“ bei Toronto „Gintarą“. Todėl antrą koncertą „Kojomis žemės nesiekiu“ dalyje bus šokami vien tik žymios choreografės sukurti šokiai. Bus įdomu pažiūrėti, su koku „pagrindu“ tie išgirtieji šokiai bus.

Lietuvių šokiai – santūresni

Gera proga toliau pasiteirauti – kaip atskirti tuos pačius lietuviškiausius, su storiausiu lietuvišku „dugnu“ ir be jokios ten slaviškos druskos šokius? Gintaras teigia, kad gyvename ne vieni, o tarp kitų Europos tautų, turime kaimynus, taigi ir įtaką jie mums darė. To paties „Rolenderio“ pavadinimas tikriausiai iš vokiečių kalbos ateina. Mūsų šokiai gal koku „Suktiniu“ vadintume. Yra šokių, kurių kelios tautos nepasidalina. Pavyzdžiui, paklausk čeko – pasakys, kad „Klumpakojis“ yra tikrai čekų šokis. Paklausk lietuvio – pasakys, kad lietuvių. Juk visi su klumpėmis kadaise vaikščiojo. Tačiau, sako Gintaras, skiriamasis lietuvių šokių bruožas – santūrumas. Taigi jei koją keliame, tai ne taip aukštai, nesimaiivome, nesikraipome. Žinoma, tai nereiškia, kad lietuviai šoka kaip medinukai. Yra labai plastinių šokių, tokių, kaip, pavyzdžiui, „Bledingėlė“. O šiaip lietuviai – ne kokie indai, kurie istorijas savo šokiais pasakoja. Kai indai šoka, tai ne tik kojos kilnojasi, bet ir kiekvienas rankos riešo pasukimas istoriją pasakoja, net akies obuolys šoka, jo pakreipimas savo reikšmę turi. Lietuviai, pasakoja Gintaras, savo istorijas dainomis, o ne šokiais geriau perteikia.

Grįžtant prie „Grandies“ koncerto, kuris įvyks gegužės 7 dieną, reikia pasakyti, kad pirmoji koncerto dalis bus metinė ansamblio ataskaita. Šokėjų tėveliai ir kiti žiūrovai pamatys, kiek grandiečiai per metus išmoko. Iš pačių mažiausiųjų – trimečių pypliukų daug nereikalaujama. Tik kad ratelyje stovėtų, liniją išlaikytų, iš scenos vidury šokio neišeitų. O jaunieji ir studentai paprastai per metus turi išmokti tris, keturis ar penkis naujus šokius. Juos ir parodo. Ir šiemetinis koncertas nebus išimtis. Gintaras sako, kad, jei tėveliai ir toliau supras, kaip svarbu išlaikyti lietuviškus šokius išėivijoje ir atves savo vaikus į „Grandį“, ansamblis tikrai dar ilgai gyvuos. O kad „Grandis“ ne tik gyvuotų, bet ir būtų labai geras ansamblis, stengsis visi mokytojai.

nupirkti būtiniausioms maisto, buities prekėms.

Velykų stalui – apkepėlės su lietuviškais virtiniais

Rasti skanių, ką tik išvirtų cepelinų ar virtinių šiandien gali kiekvienoje lietuviškoje kavinėje ar restorane. O ką daryti, jei darganotą dieną nevilioja išeiti iš namų, o skusti ir tarkuoti bulvių labai nesisinori?

„Ilgai ruošti maisto neturiu laiko, nes grįžęs po darbų būnu alkanas kaip šuo. Man labiausiai patinka greitai pagaminami patiekalai. Todėl mielai renkuosi gyvenimą palengvinančius pusgaminius“, – pasakojo lietuvis Virgis Šarauskis, sėkmingos statybos įmonės „Allegaine Remodeling“ savininkas.

Aišku, Čikagoje pusgaminį gali rasti iki soties, tačiau Virgiui skaniausi – lietuviškos prekės. Jų vyras įprastai ieško parduotuvėse, kuriose prekiaujama iš Lietuvos atvežtais gaminiais. Ant Virgio stalo dažniausiai garuoja gimtajame Kaune veikiančios įmonės „Liūtukas“ gaminiai: cepelinai su varške, žemaičių blynai, virtiniai su grybais, varške, bulvėmis. Statybininkas juos pirkti pradėjo prieš kelerius metus, kai tik jie pasirodė lietuviškais gaminiais prekiaujančiose Čikagos parduotuvėse. „Esu išragavęs visų ‘Liūtuko’ gaminių, kokių tik įmanoma rasti Amerikoje. Gaila tik, kad į Ameriką neleidžiama įvežti lietuviškų koldūnų su mėsa. Gyvendamas Lietuvoje, dažnai juos pirkdavau“, – priduria lietuvis.

„Liūtuko“ gaminiai ne tik skanūs, bet ir pagaminti iš natūralių žaliavų pagal autentišką receptūrą, todėl yra sveiki“, – tvirtina vilnietė Birutė. Darbo dienomis Birutė įprastai pusgaminiais ruošia keletą minučių – taip, kaip nurodyta ant pakuotės. O savaitgaliais ir švenčių dienomis virtuvėje ji pasikliauja vaizduote.

Birutės improvizacijų virtuvėje pradžia buvo vienas šeštadienis, kai šeimnininkė pietums išsivirė pilną puodą virtinių su grybais, tačiau visų iškart nesuvalgė. Atėjus vakariėnės metui, atvėsusius virtinius Birutė sudėjo į lėkštę, apibarstė šaldytuve rastu fermentiniu sūriu, pipirais, krūpiais bei kitais prieskoniais ir pašovė į mikrobangų krosnelę.

Per keletą minučių iš paprastų produktų Birutei pavyko pagaminti skanią apkepėlę, kurios receptą kitą dieną praturtino svogūno galvute, grietinėlės indeliu, gabalėliu sviesto ir sultinio kubeliu.

Nuo šios apkepėlės pirštus laižėsi ne tik Birutės šeimyna, bet ir netikėtai užgriuvusių bičiulių būrys, kuriuos, iš darganotos Čikagos gatvės įėjus į šiltus namus ir prisėdus prie stalo, užliejo virtinių, fermentinio sūrio, prieskonių ir atviro pokalbio malonumas.

O nuolatinė „Liūtuko“ prekių pirkėja M. ypač džiaugiasi Žemaičių blynais. Jei ji kiek užtrunka „Macys“ ar kokioje kitoje parduotuvėje,

prieš grįžtant vyrui, pakepa keletą blynų, o vyras atsidžiaugti negali šeimnininkės darbštumu, kuri, jam nesant, spėjo bulves nuskusti, sutarkuoti, grybus paruošti ir jam patiekti tokių skanų naminių patiekalą (moteris prašė, kad jos vardo neskelbtume, nes jos vyras taip pat skaito lietuviškus laikraščius). Blynai yra tokie skanūs, kad niekas negali atskirti, jog jie pagaminti iš pusfabrikačių.

Šiandien kone kiekviena šeimnininkė jums gali pasiūlyti įvairiausių apkepėlių su lietuviškos įmonės „Liūtukas“ virtiniais, blyneliais ir kitais gaminiais receptus. Jų manymu, įvairios apkepėlės su grybais ir daržovėmis puikiai tinka pasninkaujant, Didžiojo pasninko laikotarpiu ir net ruošiant Velykų stalą.

Bendrovės „Liūtukas ir Ko“ gaminių išskirtinumas – natūralumas

Šiek tiek apie „Liūtuko“ prekės paprasėme papasakoti įmonės direktorę Valdemarą Ritą Kazlauskienę:

„Liūtukas“ prekės gaminamos apjungus ilgametes tradicijas ir naujas kulinarines žinias. Įmonės gaminių išskirtinumas – natūralumas. Visa produkcija ruošinama tik iš natūralių lietuviškų žaliavų. Vadovaudamasi šūkiu ‘Sveikai besimaitinantis žmogus – sveikas’, įmonė atsakingai rūpinasi klientų sveikata ir didelį dė-

mesį skiria kruopščiai žaliavų atrankai. Bulvės, miltai, pienas, mėsa bei kiti produktai atrenkami pagal griežiausius kokybės reikalavimus, lemiančius skanaus, sveiko ir ekologiško maisto gamybą.

Gaminių skonio savybės išsaugomos taikant šiuolaikines greito užšaldymo technologijas. Šiuo metu įmonės prekės eksportuojamos į 11 pasaulio šalių“.

Įmonės kulinarai laikraščio skaitytojams pateikia keletą receptų, pagal kuriuos pagaminti valgiai ne tik skanūs, bet ir lengvai bei greitai paruošiami:

Virtinių su grybais apkepėlė

Patiekalui reikės: 17,6 oz šaldytų virtinių su grybais, 3,5 oz fermentinio sūrio, 1,7 oz sviesto, 7 oz sultinio, 3,5 oz grietinėlės, 1 svogūno, druskos, pipirų, petražolių, krapų.

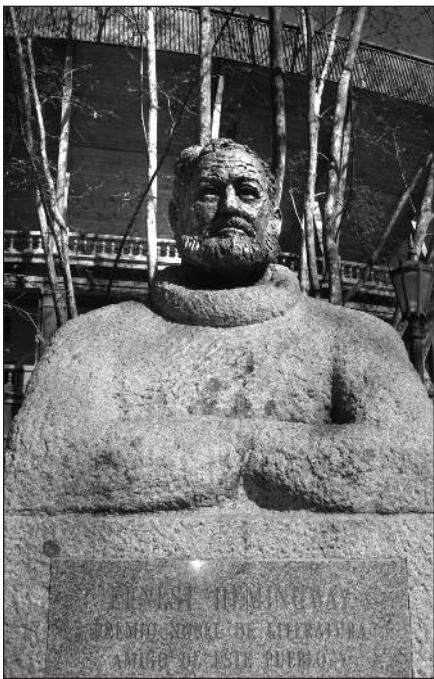
Virtinius paruoškite taip, kaip nurodyta ant pakuotės. Įkaitintoje keptuvėje išlydykite sviestą, sudėkite smulkintus svogūnus ir kepkite, kol gražiai pagels. Išvirkite natūralų daržovių ar

Nukelta į 18 psl.

Pamplona prisimena ir gerbia rašytoją E. Hemingway

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Ispanijos Pamplonos miestas Navaros provincijoje labiausiai žinomas dėl kasmet vasarą rengiamų bulių lenktynių miesto gatvėmis. Tų lenktynių vaizdus daug kartų rodo įvairūs televizijos kanalai, o vietos gyventojams tai puiki proga užsidirbti pinigų iš turistų, kurių apsilanko net iki milijono.

Paminklas E. Hemingway.

San Fermino fiesta gal nebūtų tokia žinoma, jei ne garsus amerikiečių rašytojas Ernest Hemingway, kuris ir išgarsino šią viduramžių laikus siekiančią tradiciją Pamplonoje. Šiemet vasarą sukaks lygiai 50 metų nuo rašytojo savižudybės 1961 metų liepos 2-ąją Idaho valstijos Ketchum mieste. Tais metais rašytojas taip pat – jau devintą kartą – ruošėsi atvykti stebėti šventės, kuri kasmet vyksta liepos 7–14 dienomis. Pomirtinio raštelio rašytojas nepaliko, tad jo poelgis taip ir liko mįsle.

Netoli Čikagos, Oak Park, Illinois valstijoje, gimęs E. Hemingway (ten yra išlikęs jo gimtasis namas, kur įkurtas muziejus) pirmą kartą aplankė Pamploną 1923-ųjų liepą pakeliui iš Paryžiaus. Renginio nuotaika, minios žmonių, gatvėmis lekiantys buliai ir su jais besigalynė-

jančių toreadorų drąsa taip pakerėjo rašytoją, kad jis įamžino savo išpūdžius romane „Fiesta. Saulė taipgi teka“, kuris buvo išspausdintas po trejų metų.

Po to į dabar apie 200,000 gyventojų turinčią Pamploną rašytojas atvykdavo beveik kasmet iki 1931 metų. 1924-aisiais jis tapo liudininku, kaip lenktynių metu žuvo vietos toreadoras 22 metų amžiaus Esteban Domeno. Vėliau dėl Ispanijos civilinio karo, Antrojo pasaulinio karo buvo ilga pertrauka, bet 1953-aisiais jis vėl grįžo. Atvyko ir 1959 metais, jau būdamas pripažintas ir garsus visame pasaulyje, laimėjęs Nobelio literatūros premiją.

Šiandien Pamplonoje daugybė ženklų liudija čia buvus E. Hemingway. Per tą laiką mažai pasikeitė centrinė del Castillo aikštė, kurios pakraštyje išliko kavinė „Iruna“ (taip vietos gyventojai vadina Pamploną), dabar turinti E. Hemingway vardą. Šalia – ir viešbutis „La Perla“, kuriame jis ne kartą apsistojo ir kur jo kambarys taip pat nepakeistas. Turistai gali keliauti „E. Hemingway taku“, aplankant su rašytoju susijusias vietas, prisimenant jį ir jo kūrybą, nes prie visų objektų yra išsami informacija keliomis kalbomis.

Dėkingi Pamplonos gyventojai 1968 metais atidengė paminklą rašytojui netoli arenos, į kurią atbėga buliai. Paminkle parašyta, kad būtent rašytojas išgarsino fiestą ir patį miestą. Aplink areną – daugiaaukščiai namai, o vieno jų balkone vietos gyventojas pasistatęs rašytojo, atsigrėžusio link arenos, natūralaus dydžio maketą.

Bulių lenktynių Pamplonos gatvėmis tradicijos siekia viduramžius, bet tik nuo 1856 metų jie bėga kartu su žmonėmis – anksčiau miesto gatvėmis jie prabėgdavo vieni. Per tuos dešimtmečius ir šimtmečius susikūrė ir tradicijos – lenktynės prasideda visada tuo pačiu laiku 8 valandą ryto, iššovus raketai, bėga nuo 6 iki 8 bulių, kurių svoris turi siekti ne mažiau kaip 1 toną, o galynėtis su jais gali visi norintys, kuriems sukako 18 metų. Kasmet lenktynėse dalyvauja vis daugiau moterų, o žmonės čia atvyksta iš visų pa-

Muziejuje – rodiniai, skirti E. Hemingway.

saulio šalių. Susidomėjimas būna toks didelis, jog kai kurie vietos gyventojai nuo turistų minios tai savaitei tiesiog pabėga į užmiestį.

Praėjusiais metais pačiame Pamplonos centre, toje gatvėje, kuria liepą bėga buliai, duris atvėrė modernus fiestai skirtas muziejus. Čia ne tik galima susipažinti su fiestos istorija, pamatyti daug archyvinės medžiagos, nuotraukų, filmuotų akimirų, E. Hemingway apsilankymams skirtų stendų, bet ir modernių technologijų pagalba, užsidėjus specialius akinius, „bėgti“ kartu su buliais kompiuterio ekrane, taip pat pamatyti 3D technologijomis filmuotus renginio vaizdus. Išpūdis išties toks, tarsi tau pačiam į nugarą alsuotų bėgantis bulius. Vieno tokio buliaus iškamša taip pat yra muziejuje – galima įsitikinti, kokie pavojingi yra šio gyvulio ragai.

Nenuostabu, kad lenktynės neapsieina be nelaimingų atvejų. Statistika liudija, kad beveik 900 metrų ilgio kelyje Pamplonos gatvėse nuo 1856-ųjų iki mūsų dienų žuvo 14 žmonių. Paskutinis toks atvejis įvyko prieš dvejus metus, o 1995 metais mirtinai subadytas buvo 22 metų Illinois valstijos Matthew Peter Tasio. Kiekvienais metais lenktynių metu nemažai žmonių – apie 200–300 – yra sužeidžiami, kai buliai subado ar sutriopia, bet rimtesnių atvejų pasitaiko vos 3 procentai.

Buliai šį kelią įveikia vidutiniš-

kai per 4 minutes, lėkdami maždaug 24 kilometrų per valandą greičiu. Bėgikų skaičius svyruoja nuo 2,000 šio kiadieniais iki 3,500 savaitgalio dienomis. Daugelis jų apsirengia baltais marškinėliais ir užsiriša raudoną skarelę, rankose laiko susuktą laikraštį. Žiūrovai vietas užsiima iš anksto, o kas nori stebėti vaizdą iš vietos gyventojų balkonų, juos gali išsinuomoti už 30–40 dol. vienai dienai.

Ne paslaptis, kad ir lenktynės gatvėmis, ir po jų arenoje vykstančios kautynės, kai buliai žūsta, patinka ne visiems. Jaunesnioji ispanų karta vis garsiau pasisako prieš lenktynes ir reikalauja jas uždrausti, tačiau vietos valdžia aiškina, kad tai šimtametė tradicija, jau tapusi istorinio ir kultūrinio paveldo dalimi.

Be to, tai puiki proga papildyti vietos biudžetą ir pritraukti turistų, kurių čia netrūksta visais metų laikais. E. Hemingway išgarsintas miestas vėliau sulaukė ir daugiau garsenybių – čia lankėsi kino režisierius Orson Welles, aktorė Ava Gardner, dramaturgas Arthur Miller ir daugelis kitų, bet būtent rašytojas E. Hemingway labiausiai išgarsino fiestą, ir jį čia daugelis atsimena, nors jau netrukus sukaks pusė amžiaus, kai rašytojo nėra tarp gyvųjų.

Algis Vaškevičius – Lietuvos žurnalistas, ilgametis „Draugo“ bendradarbis.

Namo balkone – rašytojo maketas.

Šiomis gatvelėmis lekia buliai.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

„DRAUGO“ KNYGYNĖLIS

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

„Amerika: ir tolima, ir artima“

Lietuvių rašytojų draugija gegužės 6 d., penktadienį, 7 val. v. kviečia į žurnalisto Algio Vaškevičiaus knygos „Amerika: ir tolima, ir artima“ sutiktuves Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Sutiktuvėse dalyvaus knygos autorius A. Vaškevičius.

156 psl. 1,000 egzempliorių tiražu leidyklos „Piko valanda“ Marijampolėje išleistas gausiai iliustruotas leidinys, kurio autorius A. Vaškevičius yra gerai pažįstamas ir mūsų laikraščio skaitytojams. Jo straips-

nius dažnai skaitome „Drauge“. Prieš einant į susitikimą su gerbiamu žurnalistu ne pro šalį būtų paskaityti jo išpūdžius apie jam tolimą ir artimą Ameriką.

Ne paslaptis, kad kiekvienas, atvykęs į svečią šalį, ją mato savo akimis. Ką netikėto pamatė A. Vaškevičius apsilankęs Amerikoje, kas jam patiko, kas nustebino?

Skaitydami knygą dar kartą susitiksime su įdomiais žmonėmis, tarp kurių – dailininkė ir mecenatė Magdalena Stankūnė-Stankūnienė, poetė, Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatė Zinaida Nagytė-Katiliškienė (Liūnė Sutema), žurnalistas Edvardas Šulaitis, dviejų buvusių JAV prezidentų asmens sargybinis James Rogers, milijonieriaus Donald Trump versle dirbantis lietuvis Jonas Stankūnas ir kiti.

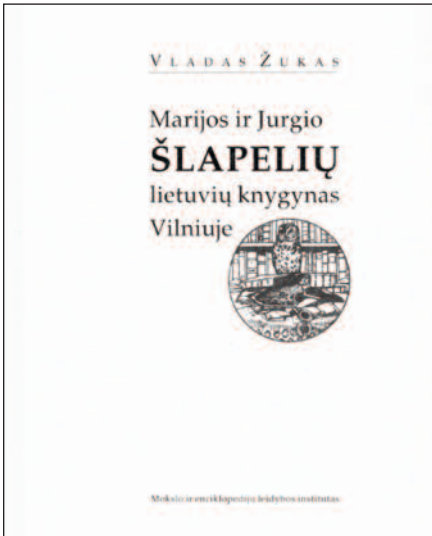
Knygoje autoriaus akimis pažiūrėsime į didmiesčių triukšmą ir indėnų kaimelių ramybę, Hollywood spindesį ir Niagara krioklio didybę, Florida pliažų grožį.

„Marijos ir Jurgio Šlapelių lietuvių knygynas Vilniuje“

„Draugo“ knygynėlio lentynoje – Vlado Žuko veikalas „Marijos ir Jurgio Šlapelių lietuvių knygynas Vilniuje“. Knygą 2000 m. išleido Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas Vilniuje Gražutės Šlapelytės-Sirutienės (1909 m. lapkričio 29 d. Vilniuje – 2009 m. sausio 5 d. Santa Monica, CA) – Lietuvos pedagogės, kalbininkės, JAV lietuvių visuomenės veikėjos – skatinimu ir lėšomis.

Marijos ir Jurgio Šlapelių knygynas keturiasdešimt metų buvo lietuvių knyginkystės centras dažnų okupacijų niokojamame Vilniuje. Remdamasis archyvine medžiaga ir kitais šaltiniais autorius atskleidė knygyno savininkų visuomeninį bei kultūrinį darbą, knygyno įkūrimą ir veiklą – knygų leidybą, reklamą bei platinimą Lietuvoje ir kitose šalyse įvairiais istorijos tarpsniais. Veikalas skiriamas knygotyrą studijuojančiam jaunimui, istorikams ir visiems kitiems skaitytojams, besidomintiems Vilniaus praeitimi, lietuvių buvimu jame.

Gražutė Šlapelytė-Sirutienė, atgavusi senamiestyje nacionalizuotą

savo tėvų namą (Pilies g. 40, Vilnius), jį padovanojo Vilniaus miestui ir jame įkūrė savivaldybės žinioje veikiančią Marijos ir Jurgio Šlapelių var-do muziejų. Po motinos mirties Vilniaus universiteto bibliotekai perleido tėvų sukauptą archyvą ir biblioteką, o Lietuvių kalbos institutui – tėvo per dešimtmečius rinktą me-džiagą žodynams.

Knygos kaina – 15 dol.

„Nurodymai mūsų laikams, duoti Anne, pasaulietei apaštalei“

Artėja Velykos. Greit baigsis Gavėnia – apmąstymo laikas. Tad siūlau paskaityti „Draugo“ knygynėlyje esančias nedideles knygeles. Pirmoji knyga – „Nurodymai mūsų laikams, duoti Anne, pasaulietei apaštalei/Mintys apie dvasingumą“, antroji – „Nurodymai mūsų laikams, duoti Anne, pasaulietei apaštalei/Pokalbiai su Eucharistine Jėzaus širdimi“. Abi knygelės – tai ištikimos Bažnyčios dukters Anne perduotos žinios, kurias ji sako gavusi iš Dievo. Kaip pirmosios knygos pradžioje rašo arkivyskupas emeritus Phillip M. Hannas: „Šių žinių nederėtų skaityti paskubomis, geriau jas patausoti tam kartui, kai galėsite paskirti laiko nuoširdiems apmąstymams, rekolekcijoms“. Atrodo, kad šiuo metu tai kaip tik tas laikas – artėja į pabaigą Gavėnia, greit švėsime Velykas – Jėzaus Prisikėlimą.

Kuo labiau žmogus grimzta į materialų pasaulį, tuo labiau tolsta nuo savo tikrosios dieviškosios prigimties ir taip praranda darną tarp savęs ir aplinkinio pasaulio. Tačiau vidinis poreikis gyventi ramybėje ir džiaugsme nedingsta – jis suteikia žmogui postūmį ieškoti šių būsenų. Šios abi knygos kaip tik ir bus tai, ko kiekvienam mūsų reikia – Anne patirtys ir žinių perdavimo būdai iš esmės atitinka pagrindinius antgamtnius įvykius tiriančių bažnytinių komisijų vertinimus (žinia, reiškiny-s, dvasiniai vaisiai). Savo žinių skelbimui Anne gavo Kilmore (Airija) vyskupo O'Reilly leidimą. Buvo išleistos knygelės anglų kalba, kurios šiuo metu yra išverstos ir į lietuvių

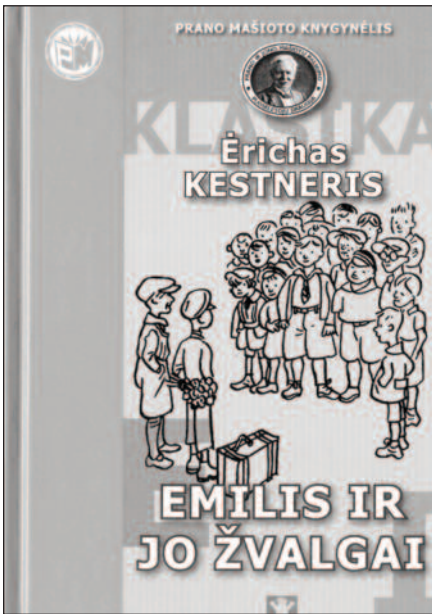
kalbą. Manau, kad baigiantis Gavėniai visiems mums ne pro šalį būtų paskaityti jos mintis apie dvasingumą.

Antrojoje knygoje kiekvienam skirti, bet paties Jėzaus žodžiai: „Jūs gyvenate tamsiame laikotarpyje, ir daugelis jūsų užmigo dvasiniu miegu. Simboliškai kalbant, Aš ruošiuosi sukelti didžiulį triukšmą tam, kad pažadinčiau pasaulį. Tau Mano vaike, geriau švelniai atverti savo akis dabar ir pradėti tarnauti skatinamam ne baimės, o meilės ir paklusnumo“ (32 psl.); „Išgirk Mane, imk Mano ranką, ir Aš nuvesiu tave tuo keliu, kurį esu nutiesęs tau. Tu jausiesi jame teisingai ir gerai, nes šis kelias, tave tobulai pažįstančio Dievo, yra skirtas tik tau“. (56 psl.); „Aš laikau tave tvirtai“. (61 psl.); „Tu esi su Manimi ir Mes kartu keliaujame per tavo gyvenimą“ (68 psl.).

Daugelis Anne duoti nurodymai yra išleisti atskiromis knygelėmis „Dangus kalba...“ (20 vnt.), kurias taip pat galima įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Skaitytojai gali įsigyti jam svarbius Anne duotus nurodymus pvz., apie stresą, depresiją, kenčiantiems finansinius nepriteklius, priklausomybes, skyrybas ir mirštantiems. Atskirų leidinukų kaina – po 1 dol.

Pirmosios knygelės kainuoja po 5 dol. Knygas galima įsigyti paštu, pridedant 9,75 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 3 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. mokestis. Prieš perkant prašoma paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

„Prano Mašiotto knygynėlis“

Prano Mašiotto anūkė Baniutė Mašiotaitė-Kronienė į „Draugo“ knygynėlį atnešė keletą savo senelio verstų knygų vaikams iš serijos „Prano Mašiotto knygynėlis“. Serija skirta ikimokykliniam ir jaunesniajam mokykliniam amžiui.

Ar mažas berniukas Emilis nuvažiuos į Berlyną? Ar jis nuveš močiutei skirtus pinigus? Kaip jis įveiks kelionės metu patirtus išbandymus? Atsakymus į pateiktus klausimus apie mažą, bet drąsų ir atkaklų berniuką Emilį rasite Ericho Kestnerio knygelėje „Emilis ir jo žvalgai“.

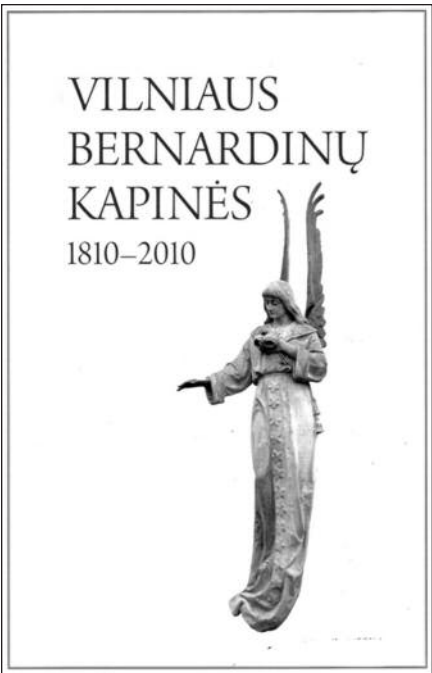
Hju Loftingo „Daktaro Dolitlio didžiausioji kelionė“ – viso pasaulio vaikams gerai žinoma istorija apie gyvūnėlių daktarą Dolitlį, nuolat patiriantį neįtikinėčiausių nuotykių. Šiame leidinyje, norint išlaikyti P. Mašiotto vertimo ir rašymo auten-

tiškumą, bet kartu siekiant, kad tekstą geriau suprastų jaunieji skaitytojai, atitinkamai ieškotas susitarimas tarp senosios ir dabartinės kalbos.

Knygas įdomu skaityti, sekti įvykių raidą. Jas išleido Prano ir Jono Mašiotų palikimo puoselėtojų draugija, spausdino UAB „Norekso valdos“. Knygos „Emilis ir jo žvalgai“ kaina – 8 dol., „Daktaro Dolitlio didžiausioji kelionė“ – 15 dol.

Knygas galima įsigyti paštu, pridedant 9,75 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. siuntimo mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Pasivaikščiojimas Vilniaus – ir Lietuvos – istorijos takais

„Vilniaus Bernardinų kapinės –1810–2010” (Vilnius, 2010); 775 psl.
200 metų jubiliejinė knyga. Gausiai iliustruota (dailininkas make-tuotojas Saulius Bajorinas). Sudarė istorikė Vida Girininkienė.

DONATAS JANUTA

„Koki tau čia lenkai. Čia lietuvių kapinės, tik pavardės sulenkintos!” – nekantriai ir su pasididžiavimu atsiliepė moteris, tvarkanti savo artimųjų kapą Bernardinų kapinėse, man išsitarus, kad jos lietuviškas antkapis – itin retas šiose lenkų kapinėse. Vilniaus vaivada lenkas Ludwik Bocianski, lenkų okupacijos laiku žiauriai persekiojęs lietuvius, kalbėjo panašia tema, tik jis nesididžiavo, bet skundėsi tokia padėtimi: „Čia, Vilniuje, daugeliui lenkų įdrėskus odą tekėtų lietuviškas kraujas. Tikra velniava.”

Taigi Bernardinų kapinėse antkapiuose pavardės daugiausia užrašytos lenkiškai. Bet kaip žinoti, ar antkapyje užrašytas „Witold” tikrai buvęs Witold, o gal jis buvo Vytautas? Nėra lengva. Kai kur istorikės Vidos Girininkienės sudaryta knyga

po lenkiška pavarde atskleidžia lietuviškas šaknis, net ir vieną kitą pasižymėjusį lietuvi patriotą. Bernardinų ir Vilniaus didesnės Rasos kapinės yra seniausios išlikusios Vilniaus kapinės. 1967 metais, kaip ir Rasos kapinės, Bernardinų kapinės buvo paskelbtos respublikinės reikšmės istoriniu paminklu.

Nuo populiaraus Užupio restorano „Tores”, esančio ant statoko Vilnelės kranto, Bernardinų kapinių vartai pasiekiami pėsčia. Karštą vasaros dieną malonu pasivaikščioti kapinių takeliais vėsioje senų medžių paunksmėje, atitolus nuo kasdieninio triukšmo. Tai parkas, kuriame slypi Vilniaus praeities pėdsakai. Bernardinų kapinėse yra palaidota daug žymių žmonių: apie 20 Vilniaus universiteto profesorių, daug kitų mokslo ir meno darbuotojų – kraštotyrininkų, dailininkų, rašytojų, muzikų, artistų, visuomenininkų. Guli ten ir ne vienas 1863 m. sukilimo dalyvis. Per 200 metų kapinėse palaidota per 30,000 asmenų.

Ten palaidotas 151 žymus Vilniaus krašto žmogus knygoje pristatomas su pagrindiniais biografijos faktais ir su antkapių ar asmens fotografijomis. Pvz., paaiškinama, kad Juozapas Volodзка, miręs 1829 m., žemaitijos bajoras, filosofijos daktaras, lietuvių patriotų nutarimu turėti savo žmogų, buvo Rusijos caro valdžios paskirtas pirmuoju Vilniaus lietuviškų knygų cenzoriumi. 1912 m. mirusio kunigo Vincento Butvydo, vyskupo Valančiaus vadovaujamo knygnešių būrelio nario, dėka Stakliškių parapija, Alytaus apskrityje išliko nesulenkJusi, lietuviška. Ten guli 1961 m. miręs dailininkas Vytautas Kairiūkštis, ir 1984 m. mirusi jo sesuo dailėtyrininkė, etnografe Halina Kairiūkštytė-Jacinienė. Taip pat ir Vilhelmina Mackevičiūtė-Matulaitienė, 1962 m. mirusi knygnešė, socialdemokratinio judėjimo Lietuvoje dalyvė, Felikso Dzeržinskio, bolševikų saugumo CHEKA (vėliau tapusio NKVD ir KGB) steigėjo, 1896 m. mirusi motina. Ir daug kitų.

Knygoje aprašomas kapinių

įsteigimas, tyrinėtojai ir šaltiniai, per 200 metų besikeitusios laidojimo apeigos ir papročiai, antkapių menas, architektūra ir stiliai. Bendras kapinėse palaidotų asmenų sąrašas sudaro 367 puslapius. Knygos gale pateikta teksto santrauka anglų kalba. Esu ne vieną kartą vaikščiojęs po šias kapines ir, skaitydamas šią knygą, vartydamas spalvotų fotografijų puslapius, jaučiuosi lyg vėl vaikščiočiau Vilniaus – ir Lietuvos – istorijos takais. Tiems, kas domisi mūsų sostinės ir mūsų tautos istorija, siū-

lau pavartyti šią knygą.

Pagrindiniai knygos rėmėjai – Lietuvos ir Lenkijos kultūros ir užsienio reikalų ministerijos. Kitas istorikės Girininkienės projektas yra sudaryti panašios apimties knygą apie Rasų kapines. Ji yra parašiusi knygą „Vilniaus kapinės” (Vilnius, 2004; 224 psl.) apie visas Vilniaus kapines – katalikų, stačiatikių, evangelikų, žydų, karaimų, totorių ir pasaulietines. Taip pat su Algirdu Paulausku parengė atskiras Rasų ir Bernardinų kapinių knygutes-vadovus.

Bernardinų kapinių vaizdai.

D. Janutos nuotr.

SKELBIMAI

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Moteris**, turinti ilgametę patirtį, puikias rekomendacijas, legalų statusą, ieško nuolatinio senelių priežiūros darbo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-677-7467 arba 630-782-5256.

* **Moteris**, turinti dokumentus, vairuojanti, ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo naktimis arba rytais darbo dienomis. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-387-7232.

Fabric Installer / Apprentice
– Women / Men apply, Speak English, \$10/Hour, Palatine
(847) 202-0642

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja automobilį, skaniai gamina maistą. Tel. 630-674-1545.

* **Studentė** ieško darbo su gyvenimu ar ilgesniu pakeitimu nuo birželio mėn. Tel. 630-212-9098.

* **Vyras su žmona** arba po vieną ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba nepilną savaitę. Dokumentai, rekomendacijos, automobilis. Tel. 773-610-5413.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių slaugos darbo su gyvenimu. Didelė patirtis, legalūs dokumentai. Gali išleisti atostogų nuo gegužės mėnesio (bet kurioje valstyje). Siūlyti įvairius variantus. Tel. Lietuvoje +370-647-65077 arba 630-730-2132.

* **Jauna moteris**, turinti žalią kortą, vairuojanti, laisvai kalbanti angliškai, gali išleisti atostogų rugpjūčio ir rugsėjo mėn. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 370+37-743151, Lina arba rašyti: linavend@yahoo.com

* **Moteris** ieško darbo dviems dienoms savaitėje su grįžimu ar su gyvenimu. Tel. 630-999-9505.

Velykų stalui

Atkelta iš 15 psl. grybų sultinį. Taupant laiką tinka ir stiklinėje vandens ištirpdytas sultinio kubelis.

Į trupučiu sviesto išteptą kepimo indą sudėkite paruoštus virtinius, ant viršaus sudėkite kepintus svogūnus, pabarstykite prieskoniais ir smulkintomis prieskoninėmis žolelėmis. Užpilkite sultiniu, grietinėle, pabarstykite tarkuotu fermentiniu sūriu. Kepkite įkaitintoje orkaitėje 370 F laipsnių temperatūroje apie 10–15 min.

Bulvinių kukulių apkepėlė su daržovėmis

Patiekalui reikės: 14 oz šaldytų bulvinių kukulių, 3,5 oz fermentinio sūrio, 1,7 oz majonezo, 1,7 oz sviesto, 1 svogūno, 1 saldžiosios paprikos, 1

morkos, 1 nedidelio brokolio, 1 pomidoras, druskos, pipirų, kmynų.

Bulvinius kukulius paruoškite taip, kaip nurodyta ant pakuotės.

Įkaitintoje keptuvėje išlydykite sviestą, pakepinkite smulkintą svogūną, papriką, morką, brokolį, pomidorą, pagardinkite prieskoniais ir druska.

Galima naudoti ir kitokias daržoves arba šaldytų daržovių mišinį. Į išteptą kepimo indą sudėkite virtus bulvinius kukulius, paviršių padenkite keptomis daržovėmis, pabarstyti fermentiniu sūriu, sumaišytu su majonezu, pabarstykite kmynais. Kepkite įkaitintoje orkaitėje, 390 F temperatūroje apie 10–15 min.

Paruošė **Iveta Skliutaitė** ir **Angelė Kavakienė**

Netikėčiausios, keisčiausios ir kitokios „Biržų žinių“ žinios

Bevertant 1922–1934 metais Biržuose leistą laikraštį „Biržų žinios“, kartas nuo karto atrandi įdomių, keistokų, linksmų parašymų ar aprašymų, kurie iš karto pakelia nuotaiką.

Raginimas dalyvauti rinkimuose

Pilieti, 10 ir 11 spalių rinkimai į seimą! Pagalvok už ką savo balsą atiduoti! 10 ir 11 spalių kito darbo neskirk! 10 ir 11 spalių tik valstybės darbą dirbk, balsuok! Nebalsuosi. Tėvynės išdaviku būsi! (1922-10-02, nr. 8)

Svaiginamosios įstaigos ir traktieriai

Šiais metais Biržų mieste įsteigta stipriai svaiginamųjų įstaigų: Miesto Savivaldybės vardu 2 sandėliai ir traktierius ir Katalikų blaivybės draugijos 1 sandėlis ir 1 traktierius. Blaivybės draugija turi pretenzijas dar vieną traktierių steigti. A. Tiškevičiaus alaus bravaras įsteigė 5 alūdes. (1924-02-24, nr. 4)

Ubagiški reikalai

Biržuose A.Tiškevičiaus yra pastatytas prie Rymo kat. Bažnyčios namas elgetynui steigti. Namas ir dabar vadinasi ubaginė, bet beveik jau 20 metų tas namas stovi, ubagai aplink šliaužioja, bet nė vieno iš jų tas namas nepriglaudė. (1924-08-31)

Kova su negerais kvapais

Biržų mieste yra labai daug netvarkos. Kai kuriose gatvėse galima rasti išeinamosios vietos visai šalia gatvės, tik ką antroje tvoros pusėje. Einantieji gatve žmonės turi kęsti baurią smarvę. Su tokia tvarka turime griežtai kovoti. (1924-11-16, nr. 34)

Muitininko smurtas

Š. m. balandžio mėn. 23 d. Biržų miesto turgaus muitininkas J. P. prikibo ir apkumščiaavo pil. K. už tai, kad pastarasai, važiuodamas į Biržus (ne į plečių) nesutiko mokėti maito. (1925-04-26, nr. 16)

Nepagarba himnui

Astravo dvaras. Balandžio mėn. 18 d. esant pavasarininkų kuopelės susirinkime teko pastebėti, kaip vienas iš svečių, giedant himną, vietoje atsistojus atsigulė. Jis dėl to tapo išprašytas iš susirinkimo. (1925-05-03, nr. 17)

Negailestinga konkurencinė kova

Š. m. gegužės m. 1 d. Iškonių k. jaunimas suruošė vakarą... Dėl šlapio kelio publikos buvo nedaug, be to nemažai pakenkė ir Tauniūnų „konkurentai“, kurie visas pastangas dėjo, kad tik pakenktų vakarui. Jau iš anksto plėšė afišus, surengė vakaruškas, naktį gi išardė lieptus per Apaščios upę. (1927-05-15, nr. 14)

Kaukių balius – vakaruška

Rinkuškiei. Š. m. sausio mėn. 29 d. Rinkuškių jaun. Kuopa „Vairas“ Kvietkelių vienkiemy surengė kaukių balių – vakaruškas. Griežė „paslobę“ Biržų gaisrininkų orkestras... Nors bufetas ir be svaiginančių gėrimų buvo, vis dėlto kur-ne-kur matėsi ir gerokai įmetusių gurklin... (1928-02-02, nr. 3)

Silkių sūrymo panaudojimas

Nuo šaligatvių sniegas uoliai valomas, tik, deja, savotišku būdu. Jie laistomi druskos tirpiniu, kaip ir turėtų būti. Tik tas druskos tirpinys dažniausiai ne pačių valytojų sudaromas, o imamas nuo silkių. Teko matyti su surymu išpilta ant gatvės ne vieną silkės galvą. (1928-02-26, nr. 4)

Vestuvių išpūdžiai

Gavėnai. Š. m. vasario mėn. 12 d. įvyko E. Ž. vestuvės, nuo kurių nukentėjo žmonės ir gyvuliai... Ne tik tamsus kaimo jaunimas buvo nusi-gėręs, bet ir mūsų vadovai inteligentai. Vestuvininkai važinėjo, lakstė po apylinkę rėkdami gyvuliškai ir sutikę praeivius bauriais žodžiais koliojo. (1928-02-26, nr. 4)

Tikri gurmanai

Zizonys. Po pernykščio vasarojaus nederliaus ūkininkai pradėjo mažiau laikyti kiaulių, o biednuomenė visai nelaiko. Todėl pagarsėjęs „specialybėmis“ p. K-bis pradėjo vartoti maistui arklieną. Tuoj jį pasekė... Minėti asmenys sudarė „kompaniją“ ir įsteigė skerdyklą. Perkamos pigios „kabylos“ ir piaunamos. Oda parduodama, o mėsa palieka veltui. Geresnę mėsą valgo žmonės, blogesnę šeria gyvuliams. Kaulai vartojami kurui. Gal ateity p. K-bis įsteigs kilbasų fabriką kaip Rygoj. (1928-03-05 nr. 5)

Stebuklinga vyno jėga

Biržuose įsteigta Anykščių vaisvynio parduotuvė, kuri matyti neblogą pasisėkimą turi. Su vietinio vaisvynio parduotuvėmis konkurenciją varo ir ne vieną savo klijentą ant šaligatvio patiesia. (1933-06-25, nr. 26)

Naujas alaus receptas

„Dienos naujienų“ šposas. Šis laikraštis rašo, kad Joniškėly esą specialistų, kurie moka pagaminti cukrinį alų iš arklių mėšlo. Arklių mėšlą supliko verdančiu vandeniu, pridėję mielų išraugina, išsunkia, į tokių mėšlų misą prideda sacharino, denatūruoto spirito ir pardavinėja už cukrinį alų. Tokio alaus prigėrę žmonės išeina iš proto, pasiunta, žinoma, laikinai. (1933-07-16, nr. 29)

Nesėkmingos naginių paieškos

Rugpiūčio mėn. 7 d. Pabiržės valsč. Gulbinų k. gyventojai susitikę pradėjo vienoje stubelėje vaišintis naminiu alumi. Vaišėms pritruko pinigų, o „kudojo“ vis dar norėjosi. Tada pardavė odos gabalą, kurį turėjo naginėms nupirkę, ir gautą už jį litą pragėrę pradėjo naginių ieškoti ir ginčytis. (1933-08-13, nr. 33)

Pasižadėjimas

Pastebėjus mane geriant alkoholi stipresnį 2 laipsnių, aukosiu „Biržų žinių“ dar didesnam patobulinimui 555 lt. Ir pastebėjusiam bei pranešusiam 45 lt. Pasižadėjimas galioja nuo š. m. rugsėjo mėn. 1 d. iki 1935 01 01. Julius Misevičius, Lapiškiai –

A † A URŠULĖ ZINKUS

Nuliūdę liko: vyras Vincas, duktė Irene ir William Olevich, broliai Vitas ir Zigmas Maciokai, sesuo Anne Kundrotis, anūkai Vincent Roz Borski, Stephanie (Michael) Sekyra ir Christopher Olevich.

Velionė pašarvota trečiadienį, balandžio 20 d. nuo 4 v. p. iki 9 v. v. Lack & Sons laidojimo namuose, 9236 S. Roberts Rd. (8000 W.), Hickory Hills, IL, tel. 708-430-5700.

Šv. Mišios už a. a. Uršulę bus aukojamos ketvirtadienį, balandžio 21 d. 11 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Šviesa tegaubia Amžinybėn iškeliavusį PRANĄ BARĄ.

Dukrai RENATAI, broliui HENRIKUI ir jų šeimoms bičiuliška užuojauta.

Bronė ir Vytautas Volertai

PADĖKA A † A EUGENIJAUS A. BARTKAUS

šeima nuoširdžiai dėkoja didžiai gerbiamam prelatui I. Urbonui ir kun. Antanui Saulaičiui už atlaikytas šv. Mišias.

Ačiū skaitytojoms Rasai Aleksišnienei ir Kristinai Alekšnienei. Dėkojame Nelson Wheeler už šiltus žodžius prisimenant a. a. Eugenijų.

Rimai Binder, Petrui Buchui, Gediminui Songailai, Sauliui Kupriui, Jonui Talandžiui nuoširdus ačiū už prasmingus žodžius atsisveikinimo metu apibūdinant Eugenijaus asmenybę, nuveiktus darbus ir gyvenimą.

Dėkojame karsto nešėjams Edgard G. Quervera, Petrui Buchui, Jonui Talandžiui, Jr. Sakalui, Garodeckiui, Andriui Markuliui, Dariui Aleksišnui.

Nuoširdus ačiū už atsiųstas gėles, aukas, užuojautos žodžius, dalyvavimą atsisveikinime, Mišiose ir velionio palydėjimą į kapus.

Ačiū Petkus Funeral Home už nuoširdų patarnavimą.

Liūdinti šeima

PADĖKA A † A BRONISLAVUI BLEKIUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame gerb. monsinjorui Jonui Kuzinskui už maldas bažnyčioje ir kapinėse, gerb. kun. Jauniui Kelpšui už atliktas apeigas.

Dėkojame vargonininkei Jūratei Lukminienei, solistei Genovaitei Bigenytei už vargonų muziką ir giedojimą šv. Mišiose.

Taip pat nuoširdžiai dėkojame Marytei Smilga už rožančius, visiems šauliams už atliktas apeigas ir karsto nešimą.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems, dalyvavusiems atsisveikinime ir kapinėse.

Nuliūdusi žmona, globėja Eugenija Sacevičienė ir giminės

Sodeliškiei. (1933-0-03, nr. 36)

Krokodilas Biržuose

Rugpiūčio 18 iš žvėryno buvusio

Biržuose pabėgo krokodilas ir prie R. Katalikų naujų namų išgąsdino Valentelienę. (1933-08-20, nr. 34)

Parengė Antanas Seibutis

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Socialinių reikalų skyrius Lemonte** maloniai kviečia balandžio 20 d., trečiadienį, 1 val. p. p. pasiklausyti Romo Pukščio „Jaunystės laikų prisiminimai apie Antrojo pasaulinio karo laikus“ ir pažiūrėti vaizdajuostę „Sugrįžimas į laisvės liepsnas“. Renginys vyks PLC skaitykloje, šalia Bočių menės.

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejus**, organizuojantis vaikų piešinių parodą „Nepalaužta dvasia“ („Hope and Spirit“), skirtą Sibiro tremčių 70-čiui paminėti, praneša, kad darbų atsiuntimo data pratęsiamą iki balandžio 30 d. Parodos dalyviai turi užsiregistruoti. Registracijos anketą ir daugiau informacijos rasite tinklalapyje www.BalzekasMuseum'sOwn.com. Darbus adresuoti: Vaikų piešinių paroda „Hope and Spirit“ ir siųsti: Balzekas Museum of Lithuanian Culture, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

■ **Tautinių šokių grupės „Spindulys“** 35-mečio koncertas „Senosios skrynios paslaptys“ vyks šeštadienį, balandžio 30 d., 5 val. p. p. PLC Jaunimo rūmų salėje. Po koncerto PLC didžiojoje salėje vyks sukaktuvinis pokylis. Pradžią 7 val. v. Bilietus užsisakyti galite tel. 708-349-8432 (Aušra Jasaitytė-Petry).

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** šeštadienį, balandžio 30 d., 10 val. r. vyks klubo „Book-of-the-Month“ susirinkimas. Bus aptariama Antonette Sabonaitis knyga „Unte: Life in the Soviet Union as Seen Through the Eyes of a Child and a Teenager“. Knygą į anglų kalbą išvertė Gerald C. Tamkutonis. Diskusija vyks anglų kalba, jai vadovaus Sigita Balzekas. Knygą galima įsigyti muziejaus parduotuvėje. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Mokestis – 5 dol. Daugiau in-

formacijos galite gauti tel. 773-582-6500 arba rasti tinklalapyje www.balzekasmuseum.org.

■ **Lietuvių rašytojų draugija gegužės 6 d.**, penktadienį, 7 val. v. kviečia į žurnalisto Algio Vaškevičiaus knygos „Amerika: ir tolima, ir artima“ sutiktuves Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Sutiktuovėse dalyvaus knygos autorius A. Vaškevičius.

■ **Ar girdėjote, kad į Vytauto Didžiojo** rinktinės Šaulių namus (2417 W 43 Rd. St., Chicago, IL) pasveikinti mamas sugužės pulkas talentingų artistų – muzikantai, poetai, dainininkai... Kviečiame visus pas mus apsilankyti ir patiems viską pamatyti. Renginys vyks gegužės 8 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Įėjimas nemokamas! Bus vaisės ir veiks baras.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Dallas, TX, lietuvių telkinyje balandžio** 28 d. 7 val. v. Holy Cross katalikų bažnyčioje (7000 Morning Star Dr., The Colony, Texas 75056) pirmą kartą bus aukojamos lietuviškos šv. Mišios. Jas atnašaus kun. Tomas Karanauskas, Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonas. Kviečiame visus į Mišias atvykti su tautiniais drabužiais. Po pamaldų – pabendravimas.

■ **Kviečiame visus į V. Kudirkos lituanistinės mokyklos** (214 Ripley Pl., Elizabeth, NJ) Atvirų durų dieną, kuri įvyks gegužės 8 d. 9–11 val. r. Po apsilankymo mokykloje 12 val. p. p. kviečiame dalyvauti nuostabioje Šv. Petro ir Pilo parapijos vaikų choro „Varpelis“ ruošiamoje Mamųčių šventėje. Daugiau informacijos – el. paštu insakova@yahoo.com.

Gerbiamieji, ieškau nusipirkti J. Rimšos, V. Vizgirdos, J. Juodžio, A. Rukštelės, K. Šimonio, P. Puzino, J. Šileikos, A. Galdiko, P. Domšaičio, K. Jonyno, V. Petravičiaus, V. Igno, K. Žoromskio, M. Dobužinskio, K. Sklėriaus, V. Kasiulio, A. Žmuidzinavičiaus, A. Varno, V. Rato, J. Čeponio, J. Švažo, A. Gudaičio, P. Kalpoko, J. Vienožinskio, A. Dargio, V. Kisarausko, A. Savicko, A. Martinačio, Ciplijausko, Petruolio, A. Samuolio, J. Mackevičiaus, A. Valeškos, P. Kiaulėno, G. Staniulio, Šarūno Saukos, Adomo Smetonos, Peldaičiūtės-Montvydienės, I. Surgailio ir daugelio kitų lietuvių dailininkų sukurtų tapybos ir grafikos darbų, P. Rimšos, V. Kašubos skulptūrų, E. Marčiulionienės keramikos bei lietuviškų medalių.

Taip pat norėčiau pasveikinti su Šv. Velykomis ir širdingai padėkoti visiems, kurie atsiliepė į mano prašymą arba ketina tai padaryti ateityje.

Tel.: 617-459-9952 (USA), el. p.: modeboston@yahoo.com
Adresas: Modestas Rimkus, P. O. Box. E34, S. Boston, MA 02127, USA

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Festivalis „Lietuvos diena“ Daley Plaza Chicago

2010 m. „Lietuvos dienos“ Daley Plaza.

Ramūno Astrausko nuotr.

Tęsiant tradiciją, pirmąjį birželio mėnesio penktadienį – birželio 3 d. – LR generalinis konsulas Čikagoje centrinėje miesto aikštėje Daley Plaza rengia festivalį „Lietuvos diena“. Be vidudienio kultūrinės programos, aikštėje vyks lietuviškų prekių, suvenyrų bei meno dirbinių mugė, tradiciniais patiekalais prekiaus restoranas „Kunigaikščių užėja“.

Kviečiame verslininkus, rankdarbių kūrėjus, menininkus dalyvauti Lietuvą pristatančiame renginyje Čikagos miesto širdyje. Dėl galimybės pristatyti ir prekiauti savo kūriniais, paslaugomis arba lietuviškomis prekėmis festivalio „Lietuvos diena“ Daley Plaza metu skambinkite LR generalinio konsulato Čikagoje darbuotojai Agnei Vertelkaitei tel. 312-397-0382, trump. nr. 204 arba rašykite el. paštu adresu agne.vertelkaite@urm.lt.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

Riverside-Brookfield (Riverside, IL) gimnazijos jaunieji muzikantai Dovas Lietuvninkas (trimitas) ir Rima Lintakaitė (klarnetas) balandžio 14 d. sėkmingai pasirodė pavasariniame koncerte.

Audros Lintakienės nuotr.

SPAUDOS APŽVALGA

Daugelis ateinančių penktadienį nedirbs, tad turės laiko pavartyti naujus žurnalų numerius.

„**Lithuanian Heritage**“ viršelis tarsi sveikina su artėjančiomis Velykomis – jame graži Vilniaus senamiestį puošianti skulptoriaus R. Vilčiausko skulptūra „Kiaušinis“. Atsivertę naująjį leidinio numerį skaitytojai galės paskaityti Al Karaškos straipsnį apie lietuvių, gyvenusių dar prieš karalių Mindaugą, Jennifer Virškus pokalbį su jauniausiais lietuviais, John J. Chernoski apmąstymus apie lietuviškas bažnyčias Amerikoje, Raimundo M. Lapo rašinį apie Lietuvos Vytį ir daugybę kitų straipsnių. Leidinių nuotraukų galerijoje – nuotaikingos nuotraukos iš Vilniuje vykusios Kaziuko mugės. Žurnalą galite nusipirkti ir „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 4.95 dol.

Dešimt kartų per metus išeinančiame žurnalo „**Bridges**“ kovo mėnesio numeryje skaitytojai galės paskaityti apie Ateitininkų federacijos Čikagoje švęstą 100-mečio sukaktį, apie Lietuvoje, Minaičiuose, atidarytą naują muziejų, apie tautinių šokių grupės „Žilvinas“ (Philadelphia, PA) kelionę į tolimąją Australiją (nuotraukų galerijoje – šios kelionės akimirkos) ir dalyvavimą Lietuvių dienoje. Vytautas Kupcikevičius dalijasi

savo jaunystės prisiminimais, o Angelė Vyšniauskaitė toliau tęsia savo rašinius apie lietuviškas sodybas (vertė Gloria O'Brien).

Leidinio puslapiuose pristatoma į anglų kalbą išversta Vito Katiliaus knyga vaikams „Archy – Hero K9“. Tai pasakojimas apie šuns Archy gyvenimą.

Paruošė **L. A.**

